

Rada
Unii Europejskiej

Bruksela, 8 kwietnia 2016 r.
(OR. en)

7649/16

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2015/0310 (COD)

FRONT 162
SIRIS 62
CODEC 385
COMIX 264

WYNIK PRAC

Od:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Komitet Mieszany
Data:	6 kwietnia 2016 r.
Dotyczy:	Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie Europejskiej Agencji Straży Granicznej i Przybrzeżnej i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE – Mandat do negocjacji z Parlamentem Europejskim

Na posiedzeniu w dniu 6 kwietnia 2016 r. Komitet Stałych Przedstawicieli uzgodnił mandat do negocjacji z Parlamentem Europejskim, w wersji zamieszczonej w załączniku.

Zmiany w stosunku do wniosku Komisji zaznaczono podkreśleniem i znakiem [...].

Wniosek dotyczący

ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie Europejskiej Straży Granicznej [...] i uchylającego rozporządzenie (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwłaszcza jego art. 77 ust. 2 lit. b), [...] d) i e) oraz art. 79 ust. 2 lit. c),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów²,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

¹ Dz.U. C , z , s. .

² Dz.U. C , z , s. .

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) W dniach 25–26 czerwca 2015 r.¹ Rada Europejska wezwała do zwiększenia wysiłków na rzecz kompleksowego rozwiązania kryzysu migracyjnego, w tym poprzez wzmocnienie zarządzania granicami, aby lepiej zarządzać narastającymi mieszanymi przepływami migracyjnymi. Ponadto w dniu 23 września 2015 r.² Rada Europejska podkreśliła potrzebę rozwiązania dramatycznej sytuacji na granicach zewnętrznych, a także wzmocnienia kontroli na tych granicach, zwłaszcza przez udostępnienie dodatkowych zasobów Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej, Europejskiemu Urzędowi Wsparcia w dziedzinie Azylu i Europolowi poprzez wkłady państw członkowskich w formie zasobów ludzkich i technicznych.
- (2) Celem polityki Unii w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi jest stworzenie i wdrożenie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie krajowym i unijnym, będącego nieuniknioną konsekwencją swobody przepływu osób w obrębie Unii oraz podstawowym elementem przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości. Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami ma kluczowe znaczenie dla usprawnienia zarządzania migracjami i zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii.
- (3) Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami, oparte na czteropoziomowym modelu kontroli dostępu, obejmuje środki w państwach trzecich, na przykład w ramach wspólnej polityki wizowej, środki w sąsiadujących państwach trzecich, środki kontroli granicznej na samych granicach zewnętrznych oraz analizę ryzyka, [...] środki w obrębie strefy Schengen i powroty.

¹ Posiedzenie Rady Europejskiej, konkluzje z dni 25–26 czerwca 2015 r.

² Nieformalne posiedzenie szefów państw i rządów UE w sprawie migracji, oświadczenie z dnia 23 września 2015 r.

- (4) Dla zapewnienia skutecznego wdrożenia europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami należy ustanowić Europejską Straż Graniczną [...]. Europejska Straż Graniczna [...], składająca się z Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...] oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej – w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej – opiera się na wspólnym wykorzystywaniu informacji, potencjałów i systemów na poziomie krajowym oraz reakcji Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...] na poziomie Unii.
- (5) Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami jest realizowane jako [...] wspólny obowiązek Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...] oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej – w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej. Chociaż to na państwach członkowskich nadal spoczywa główna odpowiedzialność za zarządzanie własnymi [...] granicami zewnętrznymi w interesie swoim i wszystkich państw członkowskich [...], Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna [...] wspierać stosowanie środków unijnych związanych z zarządzaniem granicami zewnętrznymi poprzez wzmacnianie, ocenę i koordynację działań państw członkowskich wdrażających te środki.
- (5a) Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami nie wpływa na zakres odpowiednich kompetencji Komisji i państw członkowskich w obszarze ceł, w szczególności w odniesieniu do kontroli, zarządzania ryzykiem i wymiany informacji.
- (6) Odpowiedzialność za opracowywanie strategii i przepisów o kontroli granic zewnętrznych i powrotach nadal spoczywa na instytucjach Unii. Należy zapewnić ścisłą koordynację działań między Europejską Agencją Straży Granicznej [...] a tymi instytucjami.

- (7) Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej, zwaną zwyczajowo Fronteksem, ustanowiono na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2007/2004¹. Od rozpoczęcia swojego funkcjonowania w dniu 1 maja 2005 r. skutecznie wspierała ona państwa członkowskie we wdrażaniu operacyjnych aspektów zarządzania granicami zewnętrznymi za pomocą wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy, a także analizy ryzyka, wymiany informacji, stosunków z państwami trzecimi oraz powrotów obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich.
- (8) Uwzględniając narastające presje migracyjne na granicach zewnętrznych, potrzebę zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii oraz zagwarantowania funkcjonowania strefy Schengen, a także nadrzędną zasadę solidarności, konieczne jest wzmocnienie zarządzania granicami zewnętrznymi poprzez oparcie się na działaniach Fronteksu i przekształcenie go w agencję współodpowiedzialną za wdrożenie zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie UE. [...]
- (9) Zakres zadań [...] Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej powinien zatem zostać poszerzony; by odzwierciedlić wspomniane zmiany, agencja powinna zostać przemianowana na Europejską Agencję Straży Granicznej [...], przy utrzymaniu jej nazwy obiegowej – Frontex. Najważniejszym zadaniem Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...] powinno być ustanowienie strategii operacyjnej i technicznej na rzecz wdrożenia zintegrowanego zarządzania granicami na poziomie Unii, nadzorowanie skutecznego funkcjonowania kontroli granicznej na granicach zewnętrznych, zapewnienie państwom członkowskim zwiększonej pomocy operacyjnej i technicznej poprzez wspólne operacje i szybkie interwencje na granicy, a także zapewnienie praktycznej realizacji środków w przypadku sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, jak również organizowanie, koordynowanie i prowadzenie operacji powrotowych i interwencji powrotowych.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 z dnia 26 października 2004 r. ustanawiające Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 349 z 25.11.2004, s. 1).

- (9a) Agencja realizuje swoje zadania bez uszczerbku dla zakresu odpowiedzialności państw członkowskich w odniesieniu do utrzymania porządku publicznego i ochrony bezpieczeństwa wewnętrznego.
- (9a1) Agencja realizuje swoje zadania bez uszczerbku dla kompetencji państw członkowskich w dziedzinie obrony.
- (9b) Państwa członkowskie mogą kontynuować współpracę na poziomie operacyjnym z innymi państwami członkowskimi lub państwami trzecimi na granicach zewnętrznych, w tym operacje wojskowe w celu egzekwowania prawa, w zakresie, w jakim współpraca ta jest zgodna z działaniami Agencji.
- (10) Dla skutecznej realizacji swoich zadań Europejska Agencja Straży Granicznej [...] opiera się na współpracy z państwami członkowskimi. W tym kontekście Agencja i państwa członkowskie muszą działać w dobrej wierze i prowadzić terminową i dokładną wymianę informacji. Żadne państwo członkowskie nie ma obowiązku udzielania informacji, których ujawnienie uznaje za sprzeczne z podstawowymi interesami jego bezpieczeństwa.
- (11) Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna opracowywać ogólne i ukierunkowane analizy ryzyka oparte na wspólnym zintegrowanym modelu analizy ryzyka, który powinien być stosowany przez samą Agencję i państwa członkowskie. Opierając się między innymi na informacjach przekazywanych przez państwa członkowskie, Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna przekazywać odpowiednie informacje [...] odnoszące się do wszelkich aspektów mających znaczenie dla europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, zwłaszcza do kontroli granicznej, powrotów, nielegalnych wtórnych przepływów obywateli państw trzecich w obrębie Unii, zapobiegania przestępczości transgranicznej, w tym ułatwiania nielegalnej imigracji, handlu ludźmi, [...] terroryzmu oraz zagrożeń typu hybrydowego, a także do sytuacji w sąsiadujących państwach trzecich, tak aby umożliwić podjęcie odpowiednich środków lub sprostanie wykrytym zagrożeniom i ryzykom w celu usprawnienia zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi.

- (11a) Przestępstwa transgraniczne siłą rzeczy mają wymiar transgraniczny. Charakteryzuje się on tym, że przestępstwa są powiązane z nielegalnym przekraczaniem granic zewnętrznych, chodzi m.in. o handel ludźmi lub przemyt migrantów, które bezpośrednio wiążą się z przekraczaniem granic zewnętrznych.
- (12) W duchu wspólnej odpowiedzialności zadaniem Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...] powinno być regularne monitorowanie zarządzania granicami zewnętrznymi. Agencja powinna zapewnić odpowiednie i sprawne monitorowanie nie tylko za pomocą analizy ryzyka, wymiany informacji i EUROSUR-u, ale również dzięki obecności w państwach członkowskich ekspertów będących członkami jej personelu. Z tego względu Agencja powinna mieć możliwość wysyłania do poszczególnych państw członkowskich oficerów łącznikowych na pewien okres, w czasie którego odpowiadają oni przed Dyrektorem Wykonawczym. Sprawozdania oficerów łącznikowych powinny stanowić część oceny podatności na zagrożenia.
- (13) W celu oszacowania zdolności i gotowości państw członkowskich do sprostania wyzwaniom pojawiającym się na ich granicach zewnętrznych Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna dokonywać oceny podatności na zagrożenia, m.in. za pomocą oceny wyposażenia i zasobów państw członkowskich oraz ich planów awaryjnych, w celu przeciwdziałania ewentualnym kryzysom na granicach zewnętrznych. Państwa członkowskie powinny podejmować środki [...] w celu zaradzenia wszelkim niedociągnięciom stwierdzonym w tej ocenie. Dyrektor Wykonawczy [...] powinien określić środki do podjęcia przez dane państwo członkowskie, zalecić mu ich wdrożenie oraz wyznaczyć termin ich wdrożenia. [...] Jeżeli niezbędne środki nie zostaną podjęte we wyznaczonym terminie, sprawa musi zostać przekazana Zarządowi w celu podjęcia dalszych decyzji.

- (14) Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna organizować odpowiednią pomoc techniczną i operacyjną dla państw członkowskich, aby poprawić ich zdolność do realizacji spoczywających na nich obowiązków w zakresie kontroli granic zewnętrznych oraz sprostania wyzwaniom na granicach zewnętrznych spowodowanym nieuregulowaną imigracją lub przestępczością transgraniczną bez uszczerbku dla kompetencji do wszczynania dochodzeń należnych właściwym organom krajowym. W tym zakresie Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna – na wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy – organizować i koordynować wspólne operacje dotyczące jednego lub większej liczby państw członkowskich oraz delegować zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...], a także udostępniać niezbędne wyposażenie techniczne, jak również oddelegowywać ekspertów spośród własnego personelu.
- (15) W przypadku szczególnej i wyjątkowo silnej presji na granicach zewnętrznych Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna – na wniosek państwa członkowskiego lub z własnej inicjatywy – organizować i koordynować szybkie interwencje na granicy oraz wysyłać zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...] z zasobu szybkiej rezerwy, a także udostępniać wyposażenie techniczne. Szybkie interwencje na granicy powinny na określony czas zapewniać wsparcie w sytuacjach, gdy konieczna jest natychmiastowa reakcja, a taka właśnie interwencja stanowi skuteczną reakcję. Dla zapewnienia skuteczności takiej interwencji państwa członkowskie powinny udostępniać funkcjonariuszy straży granicznej i inny właściwy personel na potrzeby zasobu szybkiej rezerwy.
- (16) W przypadku gdy dane państwo członkowskie jest poddane na określonych odcinkach swej granicy zewnętrznej wyjątkowo silnej presji migracyjnej, która charakteryzuje się dużymi mieszanymi przepływami migracyjnymi, państwa członkowskie powinny móc liczyć, na obszarach hotspotów, na wzmocnione wsparcie operacyjne i techniczne ze strony zespołów wspierających zarządzanie migracjami, składających się z pochodzących z państw członkowskich grup ekspertów oddelegowanych przez Europejską Agencję Straży Granicznej [...] oraz Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, a także z Europolu i innych właściwych agencji unijnych, jak również ekspertów spośród personelu Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...]. Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna pomagać Komisji w koordynacji między różnymi agencjami w terenie.

- (17) W przypadku gdy państwo członkowskie nie podejmie niezbędnych [...] środków zgodnie z oceną podatności na zagrożenia lub w razie wyjątkowo silnej presji [...] na granicach zewnętrznych, w obliczu której państwo członkowskie nie wnioskowało o wystarczające wsparcie Agencji lub nie podejmuje niezbędnych działań w celu wdrożenia tych środków, a która sprawia, że kontrola na granicy zewnętrznej jest nieskuteczna w stopniu zagrażającym funkcjonowaniu strefy Schengen, konieczna jest jednolita, szybka i skuteczna reakcja na poziomie Unii. W [...] celu ograniczenia ryzyka wystąpienia takich sytuacji i dla zapewnienia lepszej koordynacji na poziomie Unii Komisja powinna określić i przedłożyć Radzie środki do wdrożenia przez Europejską Agencję Straży Granicznej [...] i zobowiązać dane państwo członkowskie do współpracy z Agencją przy wdrażaniu tych środków. Uprawnienia wykonawcze do przyjęcia takiej decyzji należy powierzyć Radzie z uwagi na potencjalnie wrażliwy z politycznego punktu widzenia charakter działań, które wymagają decyzji, a które równocześnie często dotyczą krajowych uprawnień wykonawczych i uprawnień do egzekwowania przepisów. Następnie Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna określić działania do podjęcia w celu praktycznej realizacji środków wskazanych w decyzji [...] Rady, a także należy wspólnie z danym państwem członkowskim opracować plan operacyjny.
- (18) Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna dysponować niezbędnym wyposażeniem i personelem, wysyłanymi na wspólne operacje i szybkie interwencje na granicy. W tym celu, uruchamiając szybką interwencję na granicy na wniosek państwa członkowskiego lub w razie wystąpienia sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań, Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna być w stanie oddelegować zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...] z zasobu szybkiej rezerwy, stanowiącego stałą służbę składającą się z [...] funkcjonariuszy straży granicznej i z innego właściwego personelu w państwach członkowskich, która powinna liczyć co najmniej 1500 osób. Delegowanie zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] z zasobu szybkiej rezerwy powinno być w stosownych przypadkach natychmiast uzupełniane przez dodatkowe zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...].

- (18a) W załączniku 1 przedstawiono przypadające na państwa członkowskie wkłady w zasób szybkiej rezerwy wynikające z zobowiązań podjętych w świetle obecnej sytuacji. Jeśli okoliczności te ulegną znacznym zmianom co do istoty i struktury, w tym na skutek podjęcia decyzji o zniesieniu kontroli na wewnętrznych granicach na podstawie odpowiednich przepisów stosownych aktów przystąpienia, Komisja powinna zaproponować wprowadzenie odpowiednich zmian do tego załącznika.
- (19) Uwzględniając szybkość, z jaką należałoby rozmieszczać w terenie wyposażenie i personel, zwłaszcza na odcinkach granic zewnętrznych zmagających się z nagłym dużym napływem migrantów, Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna również mieć możliwość udostępniania własnego wyposażenia technicznego, które powinna nabyć samodzielnie lub w formie współwłasności z państwem członkowskim. Takie wyposażenie techniczne powinno być udostępniane Agencji na jej wniosek. Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna również zarządzać rezerwą wyposażenia technicznego zapewnianą przez państwa członkowskie, stworzoną w oparciu o potrzeby określone przez Europejską Agencję Straży Granicznej [...] i dopełnianą środkami transportu i wyposażeniem operacyjnym zakupionym przez państwa członkowskie w ramach działań szczególnych Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego.
- (20) W dniu [...] 15 października 2015 r. Rada Europejska wezwała do rozszerzenia mandatu [...] Fronteksu w zakresie powrotów, tak by mandat ten obejmował prawo do organizowania wspólnych operacji powrotowych z własnej inicjatywy Fronteksu, a także by wzmocnić rolę tej agencji w zakresie uzyskiwania dokumentów podróży dla osób powracających. [...] W tym celu Rada Europejska wezwała do ustanowienia w ramach agencji Biura ds. Powrotów [...], w celu zwiększenia wsparcia dla państw członkowskich [...].

- (21) Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna zwiększyć pomoc udzielaną państwom członkowskim w zakresie powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, z poszanowaniem unijnej polityki w zakresie powrotów i zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹. Powinna ona koordynować i organizować zwłaszcza operacje powrotowe z jednego lub większej liczby państw członkowskich oraz organizować i przeprowadzać interwencje powrotowe, aby wesprzeć system powrotów w państwach członkowskich wymagających większej pomocy technicznej i operacyjnej podczas wykonywania zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich zgodnie z tą dyrektywą.
- (22) Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna ustanowić zasoby obserwatorów przymusowych powrotów, [...] członków eskorty przymusowych powrotów oraz specjalistów ds. powrotów udostępnionych przez państwa członkowskie, którzy powinni być delegowani w trakcie operacji powrotowych i którzy powinni stanowić część wyspecjalizowanych europejskich zespołów interwencji powrotowych wysyłanych w ramach interwencji powrotowych. Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna zapewnić im odpowiednie szkolenia.
- (23) Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna opracować szczególne instrumenty szkoleniowe oraz zapewnić szkolenie na poziomie Unii dla krajowych instruktorów szkolących funkcjonariuszy straży granicznej, a także dodatkowe szkolenia i seminaria związane z kontrolą granic zewnętrznych oraz powrotami obywateli państw trzecich przebywających nielegalnie na terytorium państw członkowskich, przeznaczone dla funkcjonariuszy właściwych organów krajowych. Obejmuje to szkolenia w zakresie właściwych przepisów prawa unijnego i międzynarodowego, w tym praw podstawowych. Agencja powinna być upoważniona do organizacji we współpracy z państwami członkowskimi i państwami trzecimi działań szkoleniowych na ich terytoriach.

¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/115/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie wspólnych norm i procedur stosowanych przez państwa członkowskie w odniesieniu do powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich (Dz.U. L 348 z 21.12.2008, s. 98).

- (24) Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna monitorować i wspierać rozwój badań naukowych mających znaczenie dla kontroli granic zewnętrznych, w tym badań w zakresie stosowania zaawansowanych technologii nadzoru, oraz przekazywać te informacje państwom członkowskim i Komisji.
- (25) Skuteczne wdrażanie zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi wymaga regularnej, szybkiej i wiarygodnej wymiany informacji między państwami członkowskimi w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi, nielegalnej imigracji i powrotów. Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna stworzyć i utrzymywać systemy informacyjne ułatwiające taką wymianę w sposób zgodny z prawodawstwem Unii w zakresie ochrony danych.
- (26) Do celów wypełnienia swojej misji oraz w zakresie wymaganym do wypełnienia swoich zadań, Europejska Agencja Straży Granicznej [...] może współpracować z instytucjami, organami, urzędami i agencjami unijnymi, a także z organizacjami międzynarodowymi w kwestiach objętych niniejszym rozporządzeniem w ramach ustaleń roboczych dokonanych zgodnie z prawem i polityką Unii. Takie robocze ustalenia powinny być wcześniej zatwierdzone przez Komisję.

(27) Organy krajowe pełniące funkcje straży przybrzeżnej są odpowiedzialne za szerokie spektrum zadań, [...] które mogą obejmować bezpieczeństwo na morzu, ochronę na morzu, działania poszukiwawcze i ratownicze, kontrolę granic, kontrolę rybołówstwa, kontrolę celną, ogólne egzekwowanie prawa i ochronę środowiska. Z tego względu Europejska Agencja Straży Granicznej [...], Europejska Agencja Kontroli Rybołówstwa, ustanowiona rozporządzeniem Rady (WE) nr 768/2005¹, oraz Europejska Agencja Bezpieczeństwa Morskiego, ustanowiona rozporządzeniem (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady², powinny zacieśnić współpracę zarówno między sobą, jak i z organami krajowymi pełniącymi funkcje straży przybrzeżnej, aby zwiększyć znajomość sytuacji na morzu oraz wesprzeć spójne i oszczędne działania.

(27a) Wdrożenie niniejszego rozporządzenia nie wpływa na podział kompetencji pomiędzy Unią i państwami członkowskimi zgodnie z Traktatem UE ani na obowiązki państw członkowskich wynikające z konwencji międzynarodowych takich jak Konwencja Narodów Zjednoczonych o prawie morza, Międzynarodowa konwencja o bezpieczeństwie życia na morzu, Międzynarodowa konwencja o poszukiwaniu i ratownictwie morskim, Międzynarodowa konwencja o zapobieganiu zanieczyszczeniu morza przez statki, Międzynarodowa konwencja o wymaganiach w zakresie wykszolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht i inne odpowiednie instrumenty międzynarodowe dotyczące morza.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) nr 768/2005 z dnia 26 kwietnia 2005 r. ustanawiające Wspólnotową Agencję Kontroli Rybołówstwa oraz zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 2847/93 ustanawiające system kontroli mający zastosowanie do wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 128 z 21.5.2005, s. 1).

² Rozporządzenie (WE) nr 1406/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2002 r. ustanawiające Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego (Dz.U. L 208 z 5.8.2002, s. 1).

- (28) W ramach polityki zagranicznej Unii Europejskiej Agencja Straży Granicznej [...] powinna ułatwiać i wspierać współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi, w tym poprzez koordynację takiej współpracy operacyjnej między państwami członkowskimi a państwami trzecimi w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi i poprzez delegowanie oficerów łącznikowych do państw trzecich, a także przez współpracę z władzami państw trzecich w zakresie powrotów, w tym w kwestii uzyskiwania dokumentów podróży. W ramach współpracy z państwami trzecimi Europejska Agencja Straży Granicznej [...] oraz państwa członkowskie powinny przestrzegać norm i standardów co najmniej równoważnych normom i standardom ustanowionym w prawodawstwie Unii, także wtedy, gdy współpraca z państwami trzecimi ma miejsce na terytorium tych państw.
- (29) W niniejszym rozporządzeniu respektuje się prawa podstawowe i przestrzega się zasad uznanych na mocy art. 2 i 6 Traktatu o Unii Europejskiej i odzwierciedlonych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W niniejszym rozporządzeniu dąży się zwłaszcza do zapewnienia pełnego poszanowania godności ludzkiej, prawa do życia, prawa do wolności i bezpieczeństwa, prawa do ochrony danych osobowych, prawa dostępu do azylu, prawa do skutecznego środka prawnego, praw dziecka, zakazu tortur i niehumanitarnego lub poniżającego traktowania albo karania, zakazu handlu ludźmi oraz do wspierania stosowania zasady niedyskryminacji i zasady *non-refoulement*.

- (30) Na mocy niniejszego rozporządzenia ustanawia się mechanizm skarg dotyczących Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...], we współpracy z urzędnikiem ds. praw podstawowych, w celu monitorowania i zapewnienia przestrzegania praw podstawowych we wszelkich działaniach Agencji. Powinien to być mechanizm administracyjny, na mocy którego urzędnik ds. praw podstawowych powinien być odpowiedzialny za rozpatrywanie skarg wpływających do Agencji zgodnie z prawem do dobrej administracji. Urzędnik ds. praw podstawowych powinien zbadać dopuszczalność skargi, zarejestrować dopuszczalne skargi, przekazać wszystkie zarejestrowane skargi do Dyrektora Wykonawczego, przekazać skargi dotyczące [...] członków zespołów do ich macierzystego państwa członkowskiego oraz zarejestrować działania następcze Agencji lub tego państwa członkowskiego. Mechanizm skarg nie wpływa na możliwość dostępu do administracyjnych i sądowych środków ochrony prawnej i nie stanowi wymogu dotyczącego uciekania się do takich środków odwoławczych. Dochodzenia powinny być prowadzone przez państwa członkowskie.
- (31) [...] ¹
- (32) Europejska Agencja Straży Granicznej [...] powinna być niezależna w odniesieniu do kwestii operacyjnych i technicznych oraz posiadać autonomię prawną, administracyjną i finansową. W tym celu koniecznym i właściwym jest, aby Agencja była organem Unii posiadającym osobowość prawną i korzystającym z uprawnień wykonawczych, które zostają jej przyznane na mocy niniejszego rozporządzenia.

¹ [...]

- (33) Komisja i państwa członkowskie powinny być reprezentowane w Zarządzie w celu sprawowania strategicznego i politycznego nadzoru nad funkcjonowaniem Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...]. Zarząd powinien w miarę możliwości składać się z dyrektorów operacyjnych służb krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie strażą graniczną lub ich przedstawicieli. Strony reprezentowane w Zarządzie podejmują wysiłki na rzecz ograniczenia zmian swoich przedstawicieli, aby zapewnić ciągłość pracy Zarządu. Zarządowi należy powierzyć kompetencje niezbędne do ustanowienia budżetu, kontroli jego wykonania, przyjęcia odpowiednich zasad finansowych, ustanowienia przejrzystych roboczych procedur podejmowania decyzji przez Europejską Agencję Straży Granicznej [...] oraz powoływania Dyrektora Wykonawczego i Zastępcy Dyrektora Wykonawczego. Agencją należy zarządzać i administrować zgodnie z zasadami wspólnego podejścia do zdecentralizowanych agencji Unii, przyjętego w dniu 19 lipca 2012 r. przez Parlament Europejski, Radę i Komisję Europejską.
- (34) W celu zapewnienia autonomii Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...] powinno się jej przyznać odrębny budżet, którego przychody będą pochodzić zasadniczo z wkładu Unii. Procedura budżetowa Unii powinna mieć zastosowanie w zakresie dotyczącym wkładu Unii i innych dotacji, którymi obciążany jest budżet ogólny Unii Europejskiej. Badanie sprawozdania finansowego powinien przeprowadzać Trybunał Obrachunkowy.

- (35) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013¹ powinno mieć nieograniczone zastosowanie do Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...], która powinna przystąpić do porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. między Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Wspólnot Europejskich dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF)².
- (36) Do Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...] powinno mieć zastosowanie rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji³.
- (37) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych przez Europejską Agencję Straży Granicznej [...] w ramach niniejszego rozporządzenia powinno odbywać się zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady⁴.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

² Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 15.

³ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43).

⁴ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

- (38) Wszelkie przetwarzanie danych osobowych przez państwa członkowskie w ramach niniejszego rozporządzenia powinno odbywać się zgodnie z dyrektywą 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady¹. W przypadku gdy przetwarzanie danych jest konieczne przede wszystkim do celów zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego na terenie Unii, szczególnie w kontekście działań wymienionych w artykułach 10, 46 i 51, zastosowanie ma decyzja ramowa Rady 2008/977/WSiSW². Wszelkie przetwarzanie danych [...] powinno się odbywać z poszanowaniem zasad konieczności i proporcjonalności.
- (39) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, to jest opracowanie i wdrożenie systemu zintegrowanego zarządzania granicami zewnętrznymi, a zatem również zapewnienie prawidłowego funkcjonowania strefy Schengen, nie mogą być osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie działające w sposób nieskoordynowany, natomiast – z uwagi na brak kontroli na granicach wewnętrznych oraz w związku ze znaczną presją migracyjną na granicach zewnętrznych i koniecznością zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii – możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, może ona przyjąć środki, zgodnie z zasadą pomocniczości wynikającą z art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w tym artykule, niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia jego celów.

¹ Dyrektywa 95/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 24 października 1995 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w zakresie przetwarzania danych osobowych i swobodnego przepływu tych danych (Dz.U. L 281 z 23.11.1995, s. 31).

² Decyzja ramowa Rady 2008/977/WSiSW z dnia 27 listopada 2008 r. w sprawie ochrony danych osobowych przetwarzanych w ramach współpracy policyjnej i sądowej w sprawach karnych (Dz.U. L 350 z 30.12.2008, s. 60).

- (40) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie dorobku Schengen w rozumieniu Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzenie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen¹, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji Rady 1999/437/WE². Porozumienie między Wspólnotą Europejską a Republiką Islandii i Królestwem Norwegii w sprawie warunków uczestnictwa tych państw w Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej³ obejmuje uregulowania dotyczące udziału tych państw w pracach Agencji, w tym postanowienia dotyczące ich wkładu finansowego i personelu.
- (41) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen⁴, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE⁵.

¹ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

² Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Układu zawartego przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącego włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

³ Dz.U. L 188 z 20.7.2007, s. 19.

⁴ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁵ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

- (42) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu o przystąpieniu Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen¹, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. A decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE².
- (43) Porozumienie między Wspólnotą Europejską, z jednej strony, a Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu, z drugiej strony, w sprawie warunków uczestnictwa tych państw w działaniach Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej³ obejmuje zasady udziału tych państw w pracach Agencji, w tym postanowienia dotyczące ich wkładu finansowego i personelu.

¹ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

² Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

³ Dz.U. L 243 z 16.9.2010, s. 4.

- (44) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie oparte jest na dorobku Schengen zgodnie z postanowieniami tytułu IV części trzeciej Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania, zgodnie z art. 5 wspomnianego Protokołu, w terminie sześciu miesięcy od przyjęcia niniejszego rozporządzenia przez Radę, podejmie decyzję, czy dokona jego transpozycji do swego prawa krajowego.
- (45) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, w których Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE¹; Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związane, ani go nie stosuje.
- (46) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, w których Irlandia nie uczestniczy zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE²; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana, ani go nie stosuje.
- (47) Agencja powinna ułatwić organizację szczególnych działań, umożliwiających państwom członkowskim skorzystanie z wiedzy fachowej oraz infrastruktury, które Irlandia i Zjednoczone Królestwo byłyby skłonne zaoferować, zgodnie z warunkami, o których Zarząd zadecyduje w odniesieniu do każdego przypadku. W tym celu przedstawiciele Irlandii i Zjednoczonego Królestwa mogą zostać zaproszeni do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu w celu umożliwienia im pełnego udziału w przygotowaniu takich szczególnych działań.

¹ Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43.

² Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20.

- (48) Między Królestwem Hiszpanii a Zjednoczonym Królestwem istnieje spór o wytyczenie granic Gibraltaru.
- (49) Zawieszenie stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia do granic Gibraltaru nie oznacza zmiany odpowiednich stanowisk państw, których dotyczy ta kwestia.
- (50) Zgodnie z art. 28 ust. 2 rozporządzenia (WE) nr 45/2001 zasięgnięto opinii Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, który wydał ją w dniu 18 marca 2016 r.¹
- (51) Celem niniejszego rozporządzenia jest zmiana i rozszerzenie przepisów rozporządzenia (WE) nr 2007/2004, rozporządzenia (WE) nr 863/2007² Parlamentu Europejskiego i Rady oraz decyzji Rady 2005/267/WE³. Z uwagi na znaczną liczbę i szeroki zakres proponowanych zmian, dla zachowania przejrzystości wspomniane akty prawa należy zastąpić i uchylić. Wszelkie odniesienia do uchylonych rozporządzeń należy rozumieć jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia.

¹ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

² Rozporządzenie (WE) nr 863/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 lipca 2007 r. ustanawiające mechanizm tworzenia zespołów szybkiej interwencji na granicy oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004 w odniesieniu do tego mechanizmu i określające uprawnienia i zadania zaproszonych funkcjonariuszy (Dz.U. L 199 z 31.7.2007, s. 30).

³ Decyzja Rady 2005/267/WE z dnia 16 marca 2005 r. ustanawiająca bezpieczną internetową sieć informowania i koordynacji dla służb imigracyjnych państw członkowskich (Dz.U. L 83 z 1.4.2005, s. 48).

ROZDZIAŁ I

EUROPEJSKA STRAŻ GRANICZNA [...]

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejszym ustanawia się Europejską Straż Graniczną [...], aby zapewnić europejskie zintegrowane zarządzanie granicami na granicach zewnętrznych w celu skutecznego zarządzania migracjami i zapewnienia wysokiego poziomu bezpieczeństwa wewnętrznego w Unii, przy jednoczesnym zagwarantowaniu swobodnego przepływu osób na jej terenie.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „granice zewnętrzne” oznacza granice zewnętrzne w rozumieniu art. 2 pkt 2 rozporządzenia (WE) Parlamentu Europejskiego i Rady nr 562/2006 [...], do których zastosowanie mają przepisy tytułu II rozporządzenia (WE) nr 562/2006¹ [...];

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 562/2006 z dnia 15 marca 2006 r. ustanawiające wspólnotowy kodeks zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 105 z 13.4.2006, s. 1).

- 2) „kontrola graniczna” oznacza kontrolę graniczną w rozumieniu art. 2 pkt 9 rozporządzenia (WE) nr 562/2006;
- 2a) „straż graniczna” oznacza straż graniczną w rozumieniu art. 2 pkt 13 rozporządzenia (WE) nr 562/2006;
- 3) „zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...]” oznacza zespoły złożone z funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych członków personelu z uczestniczących państw członkowskich, w tym funkcjonariuszy straży granicznej i innych właściwych członków personelu [...] oddelegowanych jako eksperci krajowi przez państwa członkowskie do Agencji, mobilizowanych w trakcie wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami;
- 4) „przyjmujące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym mają miejsce lub na terenie którego uruchamiane są: wspólna operacja lub szybka interwencja na granicy, operacja powrotowa lub interwencja powrotowa lub też do którego wysyłany jest zespół wspierający zarządzanie migracjami;
- 5) „macierzyste państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, którego funkcjonariuszem straży granicznej lub innym właściwym członkiem personelu jest członek zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...];

- 6) „uczestniczące państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie uczestniczące we wspólnej operacji, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej, interwencji powrotowej lub w zespole wspierającym zarządzanie migracjami przez zapewnienie wyposażenia technicznego, oddelegowanie funkcjonariuszy straży granicznej i innego właściwego personelu w ramach zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...], a także państwo członkowskie uczestniczące w operacjach powrotowych lub interwencjach powrotowych przez zapewnienie wyposażenia technicznego lub personelu, nie będące jednak przyjmującym państwem członkowskim;
- 7) [...]
- 8) „członkowie zespołów” oznacza członków zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] lub zespołów składających się z personelu realizującego zadania w dziedzinie powrotów, biorących udział w operacjach powrotowych lub interwencjach powrotowych;
- 9) „zespoły wspierające zarządzanie migracjami” oznacza zespoły ekspertów zapewniających wsparcie operacyjne i techniczne państwom członkowskim w obszarach hotspotów, składające się z ekspertów oddelegowanych z państw członkowskich przez Europejską Agencję Straży Granicznej [...] oraz Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, ekspertów z Europolu lub innych właściwych agencji unijnych;
- 9a) „obszar hotspotu” oznacza obszar, na którym przyjmujące państwo członkowskie, Komisja, właściwe agencje UE i uczestniczące państwa członkowskie współpracują w celu zarządzania wyjątkowo silną presją migracyjną, która charakteryzuje się znacznym wzrostem liczby przybywających migrantów na granicy zewnętrznej, lub ryzykiem wystąpienia takiej presji;

- 10) „powrót” oznacza powrót w rozumieniu art. 3 pkt 3 dyrektywy 2008/115/WE;
- 11) „decyzja nakazująca powrót” oznacza decyzję administracyjną, orzeczenie sądowe lub akt, w których stwierdza się lub uznaje, że obywatel państwa trzeciego przebywa w państwie członkowskim nielegalnie, oraz nakłada na niego lub stwierdza wobec niego zobowiązanie do powrotu [...];
- 11a) „zarządzenie powrotu wydane przez państwo trzecie” oznacza decyzję administracyjną lub orzeczenie sądowe lub akt wydane przez państwo trzecie, w których stwierdza się lub uznaje, że pobyt osoby, która jest obywatelem innego państwa trzeciego, jest nielegalny, oraz nakłada na nią lub stwierdza wobec niej zobowiązanie do opuszczenia danego terytorium;
- 12) „osoba powracająca” oznacza nielegalnie przebywającego obywatela państwa trzeciego, którego dotyczy decyzja nakazująca powrót lub zarządzenie powrotu przez państwo trzecie;
- 13) „operacja powrotowa” oznacza operację [...] koordynowaną przez Agencję i zakładającą wsparcie techniczne i operacyjne zapewniane przez jedno lub większą liczbę państw członkowskich, w ramach której osoby powracające z jednego lub większej liczby państw członkowskich powracają w trybie przymusowym lub dobrowolnie [...];
- 14) „interwencja powrotowa” oznacza działanie Agencji polegające na zapewnieniu państwom członkowskim [...] poszerzonej pomocy technicznej i operacyjnej obejmującej oddelegowanie europejskich zespołów interwencji powrotowych do państw członkowskich i organizację operacji powrotowych;
- 15) „przestępczość transgraniczna” oznacza wszelką poważną działalność przestępczą o wymiarze transgranicznym, prowadzoną na granicach zewnętrznych, wzdłuż tych granic lub w odniesieniu do nich.

Artykuł 3

Europejska Straż Graniczna [...]

1. Europejska Agencja Straży Granicznej [...] oraz organy krajowe państw członkowskich odpowiedzialne za zarządzanie granicami, w tym straż przybrzeżna w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej, tworzą Europejską Straż Graniczną [...].
2. Europejska Agencja Straży Granicznej [...] ustanawia, decyzją Zarządu, strategię operacyjną i techniczną w zakresie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami, w uzasadnionych przypadkach biorąc pod uwagę specyficzną sytuację państw członkowskich, w szczególności ich położenie geograficzne. Strategia ta musi być zgodna z art. 4 niniejszego rozporządzenia. Propaguje i wspiera [...] wdrażanie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami we wszystkich państwach członkowskich.
3. OrganY krajowe odpowiedzialne za zarządzanie granicami, w tym straż przybrzeżna w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej, ustanawiają swoje krajowe strategie zintegrowanego zarządzania granicami. Te strategie krajowe są zgodne [...] z art.4 i strategią, o której mowa w ust. 2.

Artykuł 4

Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami

Europejskie zintegrowane zarządzanie granicami składa się z następujących elementów:

- a) kontroli granicznych, w tym środków zapobiegania przypadkom nielegalnego przekraczania granicy i wykrywania tych przypadków oraz ułatwiania legalnego przekraczania granic oraz środków w zakresie zapobiegania, wykrywania i ścigania przestępczości transgranicznej, w stosownych przypadkach;
- b) analizy ryzyka dla bezpieczeństwa wewnętrznego oraz analizy zagrożeń, które mogą wpłynąć na funkcjonowanie lub bezpieczeństwo granic zewnętrznych;

- b1) współpracy między państwami członkowskimi wspieranej i koordynowanej przez Europejską Agencję Straży Granicznej;
- c) współpracy między organami krajowymi każdego państwa członkowskiego odpowiedzialnymi za kontrole graniczne lub inne zadania wykonywane na granicy, a także między właściwymi instytucjami, agencjami, organami i urzędami Unii, która to współpraca powinna obejmować regularną wymianę informacji za pośrednictwem istniejących instrumentów wymiany informacji [...] ¹;
- d) współpracy z państwami trzecimi w obszarach [...] podlegających niniejszemu rozporządzeniu, koncentrującej się zwłaszcza na państwach sąsiadujących i tych państwach trzecich, które w wyniku analizy ryzyka wskazano jako państwa pochodzenia lub państwa tranzytu w odniesieniu do nielegalnej imigracji;
- e) środków technicznych i operacyjnych w obrębie strefy Schengen [...] związanych z kontrolą graniczną i służących zapobieganiu nielegalnej imigracji oraz zwalczaniu przestępczości transgranicznej;
- f) powrotu obywateli państw trzecich nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich;
- g) stosowania najnowszej technologii, w tym wielkoskalowych systemów informacyjnych;
- h) mechanizmu kontroli jakości, w szczególności mechanizmu oceny Schengen i ewentualnych mechanizmów krajowych, w celu zapewnienia wdrażania unijnego prawodawstwa w dziedzinie zarządzania granicami.
- i) mechanizmów solidarnościowych, w szczególności unijnych instrumentów finansowania.

¹ [...]

Artykuł 5

Wspólna odpowiedzialność

1. Europejska Straż Graniczna [...] realizuje europejskie zintegrowane zarządzanie granicami w ramach wspólnej odpowiedzialności Europejskiej Agencji Straży Granicznej [...] oraz organów krajowych odpowiedzialnych za zarządzanie granicami, w tym straży przybrzeżnej w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej.
 - 1a. Państwa członkowskie zapewniają zarządzanie swoimi odcinkami granic zewnętrznych, w interesie swoim i wszystkich państw członkowskich, przy zachowaniu pełnej zgodności z prawem Unii i zgodnie ze strategią techniczną i operacyjną, o której mowa w art. 3 ust. 2, oraz w ścisłej współpracy z Agencją.
2. Europejska Agencja Straży Granicznej [...] wspiera [...] stosowanie środków unijnych odnoszących się do zarządzania granicami zewnętrznymi przez wzmacnianie, ocenę i koordynację działań państw członkowskich na rzecz wprowadzania tych środków w życie oraz w zakresie powrotów.[...]
3. [...]

ROZDZIAŁ II

EUROPEJSKA AGENCJA STRAŻY GRANICZNEJ [...]

SEKCJA 1

ZADANIA EUROPEJSKIEJ AGENCJI STRAŻY GRANICZNEJ [...]

Artykuł 6

Europejska Agencja Straży Granicznej [...]

1. Dla zapewnienia spójnego europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami [...], Agencja ułatwia stosowanie istniejących i przyszłych unijnych środków dotyczących zarządzania granicami zewnętrznymi, zwłaszcza kodeksu granicznego Schengen ustanowionego na mocy rozporządzenia (WE) nr 562/2006, i czyni stosowanie ich bardziej skutecznym.
2. Europejska Agencja Straży Granicznej [...] (zwana dalej „Agencją”) to nowa nazwa Europejskiej Agencji Zarządzania Współpracą Operacyjną na Zewnętrznych Granicach Państw Członkowskich Unii Europejskiej ustanowionej na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 2007/2004. Od chwili obecnej jej działania opierają się na niniejszym rozporządzeniu.

Artykuł 7

Zadania

1. Aby przyczynić się do wydajnego, wysokiego i jednolitego poziomu kontroli granicznej i powrotów, Agencja realizuje następujące zadania:

- a) ustanawia centrum monitorowania i analizy ryzyka, zdolne do monitorowania przepływów migracyjnych i przeprowadzania analizy ryzyka w odniesieniu do wszelkich aspektów zintegrowanego zarządzania granicami;
- b) dokonuje oceny podatności na zagrożenia, w tym oceny zdolności i gotowości państw członkowskich do stawienia czoła zagrożeniom i presji na granicach zewnętrznych;
- c) wspomaga państwa członkowskie w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej na granicach zewnętrznych poprzez koordynację i organizację wspólnych operacji, mając na uwadze, że niektóre sytuacje mogą wiązać się z pomocą humanitarną i ratownictwem na morzu;
- d) wspomaga państwa członkowskie w sytuacjach wymagających zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej na granicach zewnętrznych poprzez uruchamianie szybkich interwencji na granicach zewnętrznych tych państw członkowskich, które zmagają się ze szczególną i wyjątkowo silną presją, mając na uwadze, że niektóre sytuacje mogą wiązać się z pomocą humanitarną i ratownictwem na morzu;
- e) tworzy i deleguje zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...], w tym zasób szybkiej rezerwy, do wykorzystania w ramach wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami;
- f) tworzy rezerwę wyposażenia technicznego do wykorzystywania we wspólnych operacjach, szybkich interwencjach na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami, a także w operacjach powrotowych i interwencjach powrotowych;
- g) deleguje zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...] i udostępnia wyposażenie techniczne w celu udzielenia pomocy w kontroli przesiewowej, prowadzenia wywiadów, identyfikacji i pobieraniu odcisków palców w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspotów;

- h) wspiera opracowywanie standardów technicznych wyposażenia, zwłaszcza na potrzeby dowodzenia, kontroli i łączności na poziomie taktycznym, a także nadzoru technicznego w celu zapewnienia interoperacyjności na poziomie unijnym i krajowym;
- i) mobilizuje z zasobu szybkiej rezerwy niezbędne wyposażenie oraz funkcjonariuszy straży granicznej i inny właściwy personel w celu praktycznej realizacji niezbędnych środków w sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych;
- j) wspomaga państwa członkowskie w sytuacjach wymagających zwiększonego wsparcia technicznego i operacyjnego w celu wykonania zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, w tym przez koordynowanie lub organizowanie operacji powrotowych;
- k) tworzy zasoby obserwatorów przymusowych powrotów, członków eskorty przymusowych powrotów oraz specjalistów ds. powrotów;
- l) tworzy i deleguje europejskie zespoły interwencji powrotowych w trakcie interwencji powrotowych;
- m) wspomaga państwa członkowskie w szkoleniu krajowych funkcjonariuszy straży granicznej, innego właściwego personelu i ekspertów w dziedzinie powrotów, w tym w ustanawianiu wspólnych standardów szkoleniowych;
- n) uczestniczy w rozwoju badań i innowacji i w zarządzaniu badaniami i innowacjami mającymi znaczenie dla kontroli i nadzoru nad granicami zewnętrznymi, w tym stosowania zaawansowanej technologii nadzoru [...] oraz tworzenia projektów pilotażowych dotyczących spraw objętych niniejszym rozporządzeniem;

o) opracowuje i obsługuje, zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001¹ i decyzją ramową 2008/977/WSiSW, systemy informacyjne, które umożliwiają płynną i niezawodną wymianę informacji na temat pojawiających się zagrożeń w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi, [...] nielegalnej imigracji i powrotów, w ścisłej współpracy z Komisją, agencjami, organami i urzędami Unii, a także z Europejską Siecią Migracyjną ustanowioną na mocy decyzji Rady 2008/381/WE²;

p) zapewnia niezbędną pomoc przy opracowywaniu i obsłudze europejskiego systemu nadzorowania granic, a w stosownych przypadkach, w rozwoju wspólnego środowiska wymiany informacji, w tym interoperacyjności systemów, zwłaszcza poprzez utworzenie, utrzymywanie i koordynowanie ram EUROSUR-u zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013;

q) współpracuje z Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa oraz Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego, z każdą w ramach jej odpowiedniego mandatu, w celu wsparcia organów krajowych pełniących funkcje straży przybrzeżnej, zgodnie z art. 52, poprzez zapewnienie usług, informacji, wyposażenia i szkoleń oraz koordynację operacji wielofunkcyjnych;

r) wspomaga państwa członkowskie i państwa trzecie w kontekście współpracy operacyjnej między nimi w dziedzinach zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów.

¹ Rozporządzenie (WE) nr 45/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 18 grudnia 2000 r. o ochronie osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje i organy wspólnotowe i o swobodnym przepływie takich danych (Dz.U. L 8 z 12.1.2001, s. 1).

² Decyzja Rady 2008/381/WE z dnia 14 maja 2008 r. w sprawie ustanowienia Europejskiej Sieci Migracyjnej (Dz.U. L 131 z 21.5.2008, s. 7).

2. Państwa członkowskie mogą kontynuować współpracę na poziomie operacyjnym z innymi państwami członkowskimi lub państwami trzecimi na granicach zewnętrznych [...] oraz w dziedzinie powrotów, jeżeli jest ona zgodna z działaniami Agencji. Państwa członkowskie powstrzymują się od wszelkich działań, które mogłyby zagrozić funkcjonowaniu Agencji lub osiągnięciu jej celów.

Państwa członkowskie informują Agencję o takiej współpracy operacyjnej z innymi państwami członkowskimi i/lub państwami trzecimi na granicach zewnętrznych oraz w dziedzinie powrotów. Dyrektor Wykonawczy Agencji (zwany dalej „Dyrektorem Wykonawczym”) regularnie i co najmniej raz w roku informuje Zarząd Agencji (zwany dalej „Zarządem”) o takich kwestiach.

3. Agencja może z własnej inicjatywy włączać się w działania komunikacyjne w obszarach wchodzących w skład jej mandatu. Działania komunikacyjne nie mogą odbywać się ze szkodą dla zadań, o których mowa w ust. 1, i są wykonywane zgodnie z właściwymi planami komunikacji i rozpowszechniania informacji, przyjętymi przez Zarząd.

SEKCJA 2

MONITOROWANIE I ZAPOBIEGANIE KRYZYSOM

Artykuł 8

Obowiązek współpracy w dobrej wierze

Agencja i organy krajowe odpowiedzialne za zarządzanie granicami i powroty, w tym straż przybrzeżna w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej, objęte są obowiązkiem współpracy w dobrej wierze oraz obowiązkiem wymiany informacji.

Artykuł 9

[...] Wymianą informacji

Aby wykonywać zadania powierzone im na mocy niniejszego rozporządzenia, organy krajowe odpowiedzialne za zarządzanie granicami i powroty, w tym straż przybrzeżna, w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej oraz [...] Agencja, zgodnie z mającymi zastosowanie unijnymi i krajowymi przepisami, terminowo i rzetelnie dzieli się [...] informacjami niezbędnymi Agencji oraz właściwym organom krajowym do osiągnięcia tego celu. [...]

Artykuł 10

Monitorowanie przepływów migracyjnych i analiza ryzyka

1. Agencja ustanawia centrum monitorowania i analizy ryzyka, zdolne do monitorowania przepływów migracyjnych w kierunku Unii i wewnątrz niej. W tym celu Agencja [...] w następstwie decyzji Zarządu ustanawia wspólny zintegrowany model analizy ryzyka, który będzie stosowany przez Agencję i państwa członkowskie.
2. Agencja przygotowuje ogólne i ukierunkowane analizy ryzyka, które przedkłada Radzie i Komisji.
3. Analiza ryzyka sporządzana przez Agencję obejmuje wszelkie aspekty istotne dla europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami wchodzące w zakres jej mandatu, zwłaszcza kontrolę graniczną, powroty i nielegalne wtórne przepływy obywateli państw trzecich wewnątrz Unii. W analizie ryzyka uwzględnione zostanie również – w zakresie, w jakim dotyczy zadań Agencji – [...] zapobieganie przestępczości transgranicznej, w tym ułatwianiu nielegalnej imigracji, handlowi ludźmi i terroryzmowi. W celu opracowania mechanizmu wstępnego ostrzegania służącego analizie przepływów migracyjnych w kierunku Unii w analizie uwzględniona zostanie także sytuacja w [...] stosownych państwach trzecich.
4. Państwa członkowskie dostarczają Agencji wszelkich niezbędnych informacji na temat sytuacji, tendencji i potencjalnych zagrożeń na granicach zewnętrznych oraz w dziedzinie powrotów. Państwa członkowskie regularnie lub na wniosek Agencji przekazują jej wszelkie niezbędne informacje, takie jak dane statystyczne i operacyjne gromadzone w związku z wdrażaniem dorobku Schengen, a także informacje [...] pozyskane z poziomu analizy krajowego obrazu sytuacji opracowanego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013.

5. Wyniki analizy ryzyka przekazywane są terminowo i rzetelnie [...] Zarządowi.
6. Państwa członkowskie uwzględniają wyniki analizy ryzyka przy planowaniu swoich operacji i działań na granicach zewnętrznych, a także swoich działań w dziedzinie powrotów.
7. Agencja włącza wyniki wspólnego zintegrowanego modelu analizy ryzyka w opracowywanie wspólnych podstawowych programów szkoleń funkcjonariuszy straży granicznych oraz personelu uczestniczącego w zadaniach w dziedzinie powrotów.

Artykuł 11

Oficerowie łącznikowi w państwach członkowskich

1. Agencja w razie potrzeby [...] monitoruje zarządzanie granicami zewnętrznymi za pośrednictwem oficerów łącznikowych Agencji w państwach członkowskich.
2. [...]
- 2(a) Na podstawie analizy ryzyka [...] i na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd podejmuje decyzję dotyczącą charakteru oddelegowania, państwa członkowskiego, do którego oficer łącznikowy może zostać oddelegowany, oraz czasu trwania oddelegowania i powiadamia o tej decyzji dane państwo członkowskie. Dyrektor Wykonawczy przed zgłoszeniem wniosku zasięga opinii danego państwa członkowskiego na temat charakteru i czasu trwania oddelegowania oraz odnośnie do zadań nieprzewidzianych w ust. 3 niniejszego artykułu.

2. Dyrektor Wykonawczy wyznacza spośród personelu Agencji ekspertów do oddelegowania jako oficerów łącznikowych.
3. Oficerowie łącznikowi działają w imieniu Agencji, a ich rolą jest wspieranie współpracy i dialogu między Agencją a organami krajowymi odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami i powroty, w tym strażą przybrzeżną w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej. Oficerowie łącznikowi w szczególności:
- a) pełnią rolę pośredników między Agencją a organami krajowymi odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami, w tym strażą przybrzeżną w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej;
 - b) wspierają gromadzenie informacji w sposób przewidziany w stosownych przepisach unijnych, wymagane przez Agencję do sporządzania oceny podatności na zagrożenia, o której mowa w art. 12;
 - c) monitorują środki podejmowane przez dane państwo członkowskie na odcinkach granicy, którym zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013 przypisano wysoki poziom ryzyka;
 - d) w razie potrzeby i konieczności wspomagają państwa członkowskie w opracowywaniu ich planów awaryjnych dotyczących zarządzania granicami;
 - e) regularnie składają Dyrektorowi Wykonawczemu sprawozdania dotyczące sytuacji na granicach zewnętrznych oraz zdolności danego państwa członkowskiego do skutecznego radzenia sobie z sytuacją na granicach zewnętrznych, a także wykonania operacji powrotowych w kierunku państw trzecich. Jeżeli w sprawozdaniu wyrażono wątpliwości co do jednego lub większej liczby tych aspektów istotnych dla danego państwa członkowskiego, państwo to zostanie bezzwłocznie poinformowane o tym fakcie przez Dyrektora Wykonawczego;

f) monitorują środki podejmowane przez dane państwo członkowskie w odniesieniu do sytuacji wymagającej pilnego podjęcia działań na granicach zewnętrznych, o której mowa w art. 18.

4. Do celów ust. 3 oficer łącznikowy, zgodnie z krajowymi i unijnymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i ochrony danych [...]:
 - a) otrzymuje informacje pochodzące z krajowego ośrodka koordynacji oraz krajowego obrazu sytuacji opracowanego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013;
 - b) [...]
 - c) utrzymuje regularne kontakty z organami krajowymi odpowiedzialnymi za zarządzanie granicami, w tym strażą przybrzeżną w zakresie, w jakim realizuje ona zadania kontroli granicznej, informując jednocześnie punkt kontaktowy wyznaczony przez dane państwo członkowskie [...].
5. Sprawozdanie końcowe oficera łącznikowego jest brane pod uwagę podczas opracowywania [...] oceny podatności na zagrożenia, o której mowa w art. 12. Sprawozdanie to przekazywane jest państwom członkowskim, których dotyczy.
6. Za oficerów łącznikowych w zakresie, w jakim wypełniają swoje obowiązki, odpowiedzialność ponosi [...] Agencja.

Artykuł 12

Ocena podatności na zagrożenia

x. W następstwie decyzji Zarządu Agencja ustanawia wspólny model oceny podatności na zagrożenia.

1. Agencja ocenia wyposażenie techniczne, systemy, zdolności, zasoby i – w miarę możliwości – plany awaryjne państw członkowskich niezbędne do celów [...] kontroli granic. Zarząd zatwierdza obiektywne wskaźniki, na podstawie których podejmuje decyzje o ustaleniu priorytetów w państwie członkowskim mającym podlegać ocenie. Taka ocena opiera się na informacjach dostarczonych przez państwo członkowskie i w stosownych przypadkach przez oficera łącznikowego, informacjach pozyskanych od EUROSUR-u, zwłaszcza poziomach ryzyka przypisanych odcinkom zewnętrznych granic lądowych i morskich każdego państwa członkowskiego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013, oraz na sprawozdaniach i ocenach wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy i innych działań Agencji związanych z zarządzaniem granicami.
2. Państwa członkowskie, na wniosek Agencji, przekazują informacje dotyczące wyposażenia technicznego, personelu i – w najszerszym możliwym zakresie – środków finansowych dostępnych na poziomie krajowym w celu prowadzenia kontroli granicznych [...] oraz przekazują informacje o swoich planach awaryjnych dotyczących zarządzania granicami.

3. Celem oceny podatności na zagrożenia jest dokonanie przez Agencję oceny zdolności i gotowości państw członkowskich do sprostania przyszłym wyzwaniom, w tym obecnym i przyszłym zagrożeniom i presjom na granicach zewnętrznych, określenie ewentualnych bezpośrednich skutków na granicach zewnętrznych i późniejszego wpływu na funkcjonowanie strefy Schengen, zwłaszcza w przypadku tych państw członkowskich, które stoją w obliczu szczególnej i wyjątkowo silnej presji, oraz ocena ich zdolności do wniesienia wkładu do zasobu szybkiej rezerwy, o którym mowa w art. 19 ust. 5. Ocena ta pozostaje bez uszczerbku dla mechanizmu oceny Schengen.
4. Wyniki oceny podatności na zagrożenia są przedkładane państwu członkowskiemu, którego dotyczą [...]. Państwo to może do tej oceny przekazać uwagi. [...] Podstawą środków zalecanych danemu państwu członkowskiemu przez Dyrektora Wykonawczego są wyniki oceny podatności na zagrożenia, przy czym bierze on także pod uwagę analizę ryzyka przeprowadzoną przez Agencję, uwagi tego państwa członkowskiego oraz wyniki mechanizmu oceny Schengen.
5. Środki te powinny mieć na celu wyeliminowanie słabych punktów wskazanych w ocenie, co ma prowadzić do zwiększenia przez państwa członkowskie ich gotowości do stawiania czoła przyszłym wyzwaniom poprzez optymalizację lub udoskonalenie ich zdolności, sprzętu technicznego, systemów, zasobów i planów awaryjnych.
6. Dyrektor Wykonawczy w porozumieniu z danym państwem członkowskim wydaje zalecenie [...] określające środki niezbędne [...] do przyjęcia przez dane państwo członkowskie, a także termin, w którym środki te mają zostać wdrożone [...]. Dyrektor Wykonawczy zachęca dane państwa członkowskie do podjęcia niezbędnych działań. [...]

7. W przypadku gdy dane państwo członkowskie nie [...] wdroży w określonym terminie niezbędnych środków [...] przewidzianych w zaleceniu, Dyrektor Wykonawczy przekazuje sprawę Zarządowi i powiadamia Komisję. Zarząd przyjmuje decyzję w sprawie wniosku Dyrektora Wykonawczego, określając środki niezbędne [...] do przyjęcia przez dane państwo członkowskie, a także termin [...], w którym środki te mają zostać [...] wdrożone.

Decyzja Zarządu jest wiążąca dla tego państwa członkowskiego. Jeżeli państwo członkowskie nie [...] wdroży zaleconych środków w terminie przewidzianym w tej decyzji, Zarząd informuje o tym Radę i Komisję i mogą zostać podjęte dalsze działania zgodnie z art. 18 niniejszego rozporządzenia.

SEKCJA 3

ZARZĄDZANIE GRANICAMI ZEWNĘTRZNYMI

Artykuł 13

Działania Agencji na granicach zewnętrznych

1. Państwo członkowskie może zwrócić się do Agencji o pomoc przy realizacji [...] swoich obowiązków w zakresie kontroli granic zewnętrznych. Agencja realizuje również środki zgodnie z [...] art. 18.
2. Agencja organizuje odpowiednią pomoc techniczną i operacyjną dla przyjmującego państwa członkowskiego i może podjąć jeden lub większą liczbę następujących środków:
 - a) koordynacja wspólnych operacji co najmniej jednego państwa członkowskiego oraz oddelegowanie zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...];
 - b) organizacja szybkich interwencji na granicy oraz oddelegowanie zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] z zasobu szybkiej rezerwy, a także dodatkowych zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...], w stosownych przypadkach;
 - c) koordynacja działań co najmniej jednego państwa członkowskiego i państwa trzeciego na granicach zewnętrznych, w tym wspólnych operacji prowadzonych z sąsiadującymi państwami trzecimi;
 - d) oddelegowanie zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspotów;

e) oddelegowanie na odpowiedni czas swoich ekspertów oraz członków zespołów oddelegowanych przez państwa członkowskie do Agencji w celu wsparcia właściwych organów krajowych danych państw członkowskich;

f) udostępnienie wyposażenia technicznego.

3. Agencja finansuje lub współfinansuje działania, o których mowa w ust. 2, [...] ze swojego budżetu zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji.

Artykuł 14

Inicjowanie wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicach zewnętrznych

1. Państwo członkowskie [...] może zwrócić się do Agencji o uruchomienie wspólnych operacji w celu sprostania nadchodzącym wyzwaniom, w tym obecnym lub przyszłym zagrożeniom na swoich granicach zewnętrznych, spowodowanym nielegalną imigracją lub przestępczością transgraniczną, lub o zapewnienie zwiększonej pomocy technicznej i operacyjnej przy realizacji ich obowiązków w zakresie kontroli granic zewnętrznych.
2. Na wniosek państwa członkowskiego stojącego w obliczu szczególnej i wyjątkowo silnej presji, zwłaszcza w przypadku napływu do punktów na granicach zewnętrznych dużej liczby obywateli państw trzecich usiłujących nielegalnie przekroczyć zewnętrzne granice [...] tego państwa członkowskiego, Agencja może uruchomić na ograniczony czas na terytorium tego przyjmującego państwa członkowskiego szybką interwencję na granicy.
3. Dyrektor Wykonawczy ocenia, zatwierdza i koordynuje propozycje wspólnych operacji przedłożone przez państwa członkowskie. Wspólne operacje i szybkie interwencje na granicy są poprzedzone dokładną, wiarygodną i aktualną analizą ryzyka, co umożliwia Agencji uszeregowanie pod względem ważności proponowanych wspólnych operacji i szybkich interwencji na granicy, biorąc pod uwagę poziom ryzyka na odcinkach granicy zewnętrznej zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013 oraz dostępność zasobów.

4. Dyrektor Wykonawczy, [...] na podstawie wyników oceny podatności na zagrożenia oraz biorąc pod uwagę analizę ryzyka sporządzoną przez Agencję oraz poziom analizy europejskiego obrazu sytuacji określony zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013 zaleca danemu państwu członkowskiemu zainicjowanie i przeprowadzenie wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy. Agencja przekazuje swoje wyposażenie techniczne do dyspozycji przyjmujących lub uczestniczących państw członkowskich.
5. Cele wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy można osiągnąć w ramach operacji wielofunkcyjnej, która może obejmować funkcje straży przybrzeżnej [...] [...] i zapobieganie przestępczości transgranicznej [...], w tym zwalczanie przemytu migrantów lub handlu ludźmi [...], a także zarządzanie migracjami, w tym identyfikację, rejestrację, przeprowadzanie wywiadów i powroty.

Artykuł 15

Plan operacyjny wspólnych operacji

1. Przygotowując wspólną operację Dyrektor Wykonawczy, we współpracy z przyjmującym państwem członkowskim, sporządza wykaz niezbędnego wyposażenia technicznego i personelu, biorąc pod uwagę dostępne zasoby przyjmującego państwa członkowskiego. Na podstawie tych elementów Agencja określa pakiet wsparcia operacyjnego i technicznego, a także działania na rzecz budowania zdolności, które należy uwzględnić w planie operacyjnym.
2. Dyrektor Wykonawczy sporządza plan operacyjny wspólnych operacji na granicach zewnętrznych. Dyrektor Wykonawczy i przyjmujące państwo członkowskie, w porozumieniu z uczestniczącymi państwami członkowskimi, uzgadniają plan operacyjny, szczegółowo określający aspekty organizacyjne i proceduralne wspólnej operacji.

3. Plan operacyjny jest wiążący dla Agencji, przyjmującego państwa członkowskiego i uczestniczących państw członkowskich. Obejmuje on wszelkie elementy uznawane za niezbędne do realizacji wspólnej operacji, w tym:
- a) opis sytuacji wraz ze sposobem działania i celami operacji wsparcia, w tym również cel operacyjny;
 - b) przewidywany czas trwania wspólnej operacji;
 - c) obszar geograficzny, na którym będzie miała miejsce wspólna operacja;
 - d) opis zadań i specjalnych poleceń dla zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...], w tym dopuszczalnego korzystania z baz danych i dopuszczalnego stosowania broni służbowej, amunicji i wyposażenia w przyjmującym państwie członkowskim;
 - e) skład zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...], a także oddelegowanie innego właściwego personelu;
 - f) przepisy dotyczące dowodzenia i kontroli, w tym imiona i nazwiska oraz stopnie funkcjonariuszy straży granicznej przyjmującego państwa członkowskiego odpowiedzialnych za współpracę z zespołami i Agencją, zwłaszcza imiona i nazwiska oraz stopnie tych funkcjonariuszy straży granicznej, którzy dowodzą zespołami w czasie operacji wsparcia, oraz miejsce członków zespołów w strukturze dowodzenia;
 - g) wyposażenie techniczne do wykorzystania podczas wspólnej operacji, w tym również szczególne wymogi, takie jak warunki użytkowania, personel wymagany do obsługi, transport i inna logistyka oraz przepisy finansowe;

- h) szczegółowe przepisy dotyczące natychmiastowego zgłaszania zdarzeń przez Agencję Zarządowi i właściwym krajowym organom publicznym;
- i) system sprawozdawczości i oceny zawierający poziomy odniesienia dla sprawozdania z oceny oraz ostateczny termin składania sprawozdania z oceny końcowej;
- j) w odniesieniu do operacji morskich – szczególne informacje dotyczące stosowania właściwej jurysdykcji i ustawodawstwa na obszarze geograficznym, na którym odbywa się wspólna operacja, w tym również odniesienia do prawa krajowego, międzynarodowego i prawa Unii dotyczącego przechwytywania, ratownictwa na morzu i sprowadzania na ląd. W tym względzie plan operacyjny opracowuje się zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 656/2014¹;
- k) formy współpracy z państwami trzecimi, innymi agencjami, organami i urzędami Unii lub organizacjami międzynarodowymi;
- l) procedury, [...] za pomocą których osoby wymagające ochrony międzynarodowej, ofiary handlu ludźmi, nieletni pozbawieni opieki oraz osoby znajdujące się w trudnej sytuacji są kierowani do właściwych organów krajowych w celu udzielenia odpowiedniej pomocy;
- m) procedury określające mechanizm przyjmowania i przekazywania do Agencji skarg na wszelkie osoby uczestniczące we wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy, w tym na funkcjonariuszy straży granicznej lub inny właściwy personel państwa przyjmującego oraz członków zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...], dotyczące domniemanych przypadków naruszenia praw podstawowych w kontekście ich udziału we wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy.

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 656/2014 z dnia 15 maja 2014 r. ustanawiające zasady ochrony zewnętrznych granic morskich w kontekście współpracy operacyjnej koordynowanej przez Europejską Agencję Zarządzania Współpracą Operacyjną na Granicach Zewnętrznych Państw Członkowskich Unii Europejskiej (Dz.U. L 189 z 27.6.2014, s. 93).

n)rozwiązania logistyczne, w tym informacje dotyczące warunków pracy i środowiska na obszarze, na którym przewiduje się przeprowadzenie wspólnych operacji.

4. Wszelkie zmiany lub dostosowania planu operacyjnego wymagają zgody Dyrektora Wykonawczego i przyjmującego państwa członkowskiego, po zasięgnięciu opinii uczestniczących państw członkowskich. Agencja bezzwłocznie przesyła egzemplarz zmienionego lub dostosowanego planu operacyjnego uczestniczącym państwom członkowskim.

Artykuł 16

Procedura uruchamiania szybkiej interwencji na granicy

1. Wniosek państwa członkowskiego o uruchomienie szybkiej interwencji na granicy zawiera opis sytuacji, możliwe cele i przewidywane potrzeby. W razie potrzeby Dyrektor Wykonawczy może bezzwłocznie wysłać ekspertów z Agencji w celu dokonania oceny sytuacji na granicach zewnętrznych tego państwa członkowskiego.
2. Dyrektor wykonawczy bezzwłocznie informuje Zarząd o wniosku państwa członkowskiego o uruchomienie szybkiej interwencji na granicy.
3. Podejmując decyzję w sprawie wniosku państwa członkowskiego, Dyrektor Wykonawczy uwzględnia wyniki przeprowadzonych przez Agencję analiz ryzyka oraz poziom analiz europejskiego obrazu sytuacji, ustanowionego zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1052/2013, a także wyniki oceny podatności na zagrożenia, o której mowa w art. 12, oraz wszelkie inne istotne informacje dostarczone przez wnioskujące państwo członkowskie lub inne państwo członkowskie.

4. Dyrektor Wykonawczy podejmuje decyzję w sprawie wniosku o uruchomienie szybkiej interwencji na granicy w terminie dwóch dni roboczych od daty otrzymania wniosku. Dyrektor Wykonawczy powiadamia jednocześnie na piśmie o swojej decyzji wnioskujące państwo członkowskie i Zarząd. W decyzji podaje główne powody, dla których została ona podjęta.
5. Jeżeli Dyrektor Wykonawczy podejmie decyzję o uruchomieniu szybkiej interwencji na granicy, oddelegowuje zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...] z zasobu szybkiej rezerwy zgodnie z art. 19 ust. 5 oraz, w stosownych przypadkach, podejmuje decyzję w sprawie niezwłocznego wsparcia przez co najmniej jeden zespół Europejskiej Straży Granicznej [...], zgodnie z art. 19 ust. 6.
6. Dyrektor Wykonawczy wraz z przyjmującym państwem członkowskim sporządzają niezwłocznie, a w każdym przypadku nie później niż w ciągu trzech dni roboczych od daty decyzji, plan operacyjny, o którym mowa w art. 15 ust. 3.
7. Bezwzględnie po uzgodnieniu i przekazaniu państwom członkowskim planu operacyjnego Dyrektor Wykonawczy zwraca się na piśmie do państw członkowskich o natychmiastowe oddelegowanie funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego personelu należących do zasobu szybkiej rezerwy. Dyrektor Wykonawczy określa profile i liczbę funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego personelu wymaganych od każdego państwa członkowskiego spośród wskazanych w [...] zasobie szybkiej rezerwy.
8. Równocześnie, i w stosownych przypadkach, dla zapewnienia niezwłocznego wsparcia zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] oddelegowanych z zasobu szybkiej rezerwy, Dyrektor Wykonawczy informuje państwa członkowskie o wymaganej liczbie i profilach funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego personelu, którzy mają zostać dodatkowo oddelegowani. Informacje te, w których podaje się datę rozpoczęcia oddelegowania, dostarcza się na piśmie do krajowych punktów kontaktowych. Wraz z informacjami przekazuje się egzemplarz planu operacyjnego.

9. [...]
10. Państwa członkowskie zapewniają, by niezwłocznie udostępnić Agencji informacje o liczbach i profilach funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego personelu przypisanych do zasobu szybkiej rezerwy, zgodnie z art. 19 ust. 5 i 5b. Państwa członkowskie udostępniają również z zasobów krajowych dodatkowych funkcjonariuszy straży granicznej i inny właściwy personel zgodnie z art. 19 ust. 6. [...]
11. Oddelegowanie zasobu szybkiej rezerwy ma miejsce nie później niż [...] pięć dni roboczych od dnia, w którym Dyrektor Wykonawczy i przyjmujące państwo członkowskie uzgodnili plan operacyjny. Dodatkowe oddelegowanie zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] ma miejsce, o ile to konieczne, w terminie [...] siedmiu dni roboczych od oddelegowania zasobu szybkiej rezerwy.
12. W przypadku oddelegowania zasobu szybkiej rezerwy Dyrektor Wykonawczy, w porozumieniu z Zarządem, bezzwłocznie uwzględnia priorytety dotyczące trwających i przewidywanych wspólnych operacji prowadzonych przez Agencję na innych granicach zewnętrznych w celu zapewnienia ewentualnych przesunięć zasobów na odcinki granic zewnętrznych, na których takie wzmocnione wsparcie jest najbardziej potrzebne.

Artykuł 17

Zespoły wspierające zarządzanie migracjami

1. W przypadku gdy państwo członkowskie stoi w obliczu wyjątkowo silnej presji migracyjnej występującej w określonym obszarze hotspotu na granicy zewnętrznej tego państwa i charakteryzującej się dużym napływem mieszanych ruchów migracyjnych, takie państwo członkowskie może zwrócić się o wsparcie operacyjne i techniczne ze strony zespołów wspierających zarządzanie migracjami. To państwo członkowskie przedkłada Agencji wniosek o wsparcie oraz ocenę swoich potrzeb. Agencja informuje inne odpowiednie agencje unijne, a w szczególności Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu i Europol.
2. Dyrektor Wykonawczy, w koordynacji z innymi właściwymi agencjami Unii, ocenia wniosek państwa członkowskiego o pomoc i ocenę jego potrzeb w celu określenia całościowego pakietu wsparcia składającego się z różnych działań koordynowanych przez właściwe agencje Unii, uzgadnianego z przedmiotowym państwem członkowskim.
 - 2a. Komisja, we współpracy z przyjmującym państwem członkowskim, Agencją i innymi właściwymi agencjami Unii, a w szczególności z Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu i Europol, ustanawia zasady współpracy na obszarze hotspotu, w tym zasady koordynacji działań zespołów wsparcia zarządzania migracjami.
3. Wsparcie operacyjne i techniczne, zapewniane przez zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...], europejskie zespoły interwencji powrotowych oraz ekspertów wywodzących się z personelu Agencji udzielane w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami, może obejmować:
 - a) kontrolę przesiewową obywateli państw trzecich przybywających na granice zewnętrzne, w tym identyfikację, rejestrację tych obywateli państw trzecich i prowadzenie z nimi wywiadów oraz na wniosek państwa członkowskiego, pobranie odcisków palców od obywateli państw trzecich;

- b) przekazywanie informacji osobom ewidentnie wymagającym ochrony międzynarodowej, w tym [...] osobom kwalifikującym się do relokacji;
- c) pomoc techniczną i operacyjną w dziedzinie powrotów, w tym przygotowanie i organizację operacji powrotowych.

4. [...]

Artykuł 18

Sytuacja na granicach zewnętrznych wymagająca pilnego podjęcia działań

1. W przypadku gdy państwo członkowskie nie podejmie niezbędnych środków [...] zgodnie z decyzją Zarządu, o której mowa w art. 12 ust. [...] 8, lub w przypadku szczególnej i wyjątkowo silnej presji [...] na granicach zewnętrznych, w sytuacji gdy państwo członkowskie nie zwróciło się do Agencji o wystarczające wsparcie w drodze działań, o których mowa w art. 14, 16 i 17, lub nie podejmuje koniecznych działań na rzecz wdrożenia tych środków, czyniąc w ten sposób kontrolę granic zewnętrznych tak nieskuteczną, że zagraża funkcjonowaniu strefy Schengen , Rada, w oparciu o wniosek Komisji, może niezwłocznie przyjąć w drodze aktu wykonawczego decyzję, wskazującą środki, które powinny złagodzić to ryzyko, do przyjęcia przez Agencję i zobowiązującą dane państwo członkowskie do współpracy z Agencją przy wdrażaniu tych środków. Przed złożeniem wniosku Komisja zasięga opinii Agencji. [...]

[...]

2. Aby złagodzić ryzyko zagrożenia funkcjonowaniu strefy Schengen, w decyzji [...] przewiduje się podjęcie przez Agencję jednego lub większej liczby następujących środków:
 - a) organizacji i koordynacji szybkich interwencji na granicy oraz oddelegowania zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] z zasobu szybkiej rezerwy oraz, w stosownych przypadkach, dodatkowych zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...];
 - b) oddelegowania zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami w obszarach hotspotów;
 - c) koordynacji działań co najmniej jednego państwa członkowskiego i państwa trzeciego na granicach zewnętrznych, w tym wspólnych operacji z sąsiadującymi państwami trzecimi;
 - d) udostępniania wyposażenia technicznego;
 - e) organizacji interwencji powrotowych.
3. W terminie dwóch dni roboczych od daty przyjęcia decyzji [...] Rady [...] Dyrektor Wykonawczy określa działania, jakie należy podjąć w celu praktycznej realizacji środków wskazanych w decyzji [...] Rady, w tym ustala wyposażenie techniczne oraz liczbę i profile funkcjonariuszy straży granicznej i członków innego właściwego personelu niezbędnych do osiągnięcia celów tej decyzji.

4. Równocześnie i w okresie tych samych dwu dni roboczych Dyrektor Wykonawczy [...] sporządza plan operacyjny i przekazuje go danemu państwu członkowskiemu [...].
Dyrektor Wykonawczy i dane państwo członkowskie uzgadniają plan operacyjny w terminie [...] trzech dni roboczych od jego przedłożenia.
5. Niezwłocznie, a w każdym razie nie później niż w terminie [...] pięciu dni roboczych od ustanowienia planu operacyjnego Agencja deleguje niezbędny [...] personel z zasobu szybkiej rezerwy, o którym mowa w art. 19 ust. 5, w celu praktycznej realizacji środków określonych w decyzji [...] Rady. Dodatkowe [...] zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...] są, w stosownych przypadkach, delegowane w drugim etapie i w każdym razie w terminie [...] siedmiu dni roboczych od oddelegowania zasobu szybkiej rezerwy.
- 5a Agencja niezwłocznie, a w każdym przypadku w ciągu określonej w art. 38 ust. 4 liczby dni roboczych od ustanowienia planu operacyjnego, udostępnia niezbędne wyposażenie techniczne do praktycznej realizacji środków określonych w decyzji Rady. Dodatkowe wyposażenie techniczne udostępniane jest, w stosownych przypadkach, na drugim etapie i w każdym razie w czasie tej samej liczby dni roboczych od dnia złożenia dodatkowego wniosku, jak ta, o której mowa w art. 38 ust. 4.
6. Dane państwo członkowskie wykonuje decyzję [...] Rady i w tym celu niezwłocznie podejmuje współpracę z Agencją i niezbędne działania w celu ułatwienia wykonania decyzji oraz praktycznej realizacji środków określonych w niej oraz w planie operacyjnym uzgodnionym z Dyrektorem Wykonawczym.

7. Państwa członkowskie udostępniają funkcjonariuszy straży granicznej i inny właściwy personel lub personel zaangażowany w zadania związane z powrotami, wskazanych przez Dyrektora Wykonawczego zgodnie z ust. 2. Państwa członkowskie nie mogą powoływać się na sytuację [...], o której mowa w art. 19 ust. 3 i 6.

8. Jeżeli dane państwo członkowskie nie wykona decyzji Rady w terminie 30 dni i wbrew przepisom ust. 6 nie podejmie współpracy z Agencją, bezzwłocznie informuje ono Komisję i Radę na piśmie o powodach takiej sytuacji. Rada może, w przypadku gdy ogólne funkcjonowanie strefy Schengen jest zagrożone na skutek tych okoliczności, w ostateczności i w celu ochrony wspólnych interesów w obrębie strefy Schengen, o ile okoliczności te stanowią poważne zagrożenie porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego w obrębie strefy Schengen lub na pewnych jej obszarach, z uwzględnieniem zasad proporcjonalności i konieczności, zalecić, by jedno państwo członkowskie lub większa ich liczba przywróciły kontrolę graniczną na całej długości lub na określonych odcinkach swoich granic wewnętrznych na okres do sześciu miesięcy. Okres ten może zostać przedłużony, nie więcej niż trzy razy, o kolejne okresy do sześciu miesięcy, jeśli te wyjątkowe okoliczności nadal się utrzymują. Zalecenie Rady oparte jest na wniosku Komisji.

Jeżeli państwo członkowskie nie wykonuje zalecenia, o którym mowa w niniejszym ustępie, niezwłocznie informuje ono Komisję na piśmie o powodach takiej sytuacji.

W takim przypadku Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie, w którym ocenia powody zgłoszone przez dane państwo członkowskie oraz skutki dla ochrony wspólnych interesów strefy Schengen.

Art. 26 ust. 2 pkt 2–4 oraz art. 26 ust. 4 i 5 rozporządzenia 562/2006 mają odpowiednio zastosowanie.

Artykuł 19

Skład i delegowanie zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...]

1. Agencja oddelegowuje funkcjonariuszy straży granicznej i inny właściwy personel jako członków zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] do wspólnych operacji, szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami. Agencja może również oddelegować ekspertów spośród swojego personelu.
2. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd bezwzględną większością głosów swoich członków posiadających prawo głosu podejmuje decyzję w sprawie profili i łącznej liczby funkcjonariuszy straży granicznej i członków innego właściwego personelu, którzy mają być udostępniani do zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...]. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian w profilach i łącznej liczbie zasobów osobowych. Państwa członkowskie dokonują wkładu w zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...], czerpiąc z zasobów krajowych na podstawie różnych określonych profili, poprzez wyznaczanie funkcjonariuszy straży granicznej i innego właściwego personelu odpowiadających wymaganym profilom.

3. Zapewniany przez państwa członkowskie wkład w konkretne wspólne operacje na kolejny rok w zakresie funkcjonariuszy straży granicznej i innego właściwego personelu planowany jest na podstawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Zgodnie z tymi porozumieniami państwa członkowskie udostępniają do celów oddelegowania, na wniosek Agencji, funkcjonariuszy straży granicznej i inny właściwy personel, chyba że stoją one w obliczu wyjątkowej sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość wywiązania się z zadań krajowych. Wniosek taki należy przedstawić co najmniej 21 dni roboczych przed planowanym oddelegowaniem.
4. W odniesieniu do szybkich interwencji na granicy, na wniosek Dyrektora Wykonawczego Agencji Zarząd większością trzech czwartych głosów podejmuje decyzję w sprawie profili i minimalnej liczby funkcjonariuszy straży granicznej i członków innego właściwego personelu odpowiadających tym profilom, którzy mają być udostępniani do zasobu szybkiej rezerwy zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...]. Ta sama procedura ma zastosowanie do wszelkich późniejszych zmian w profilach i łącznej liczbie funkcjonariuszy straży granicznej lub członków innego właściwego personelu włączonych do zasobu szybkiej rezerwy. Państwa członkowskie dokonują wkładu w zasób szybkiej rezerwy, czerpiąc z krajowych zasobów ekspertów w oparciu o różne określone profile, przez mianowanie funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego personelu odpowiadających wymaganym profilom.
5. Zasób szybkiej rezerwy jest stałą służbą oddaną do bezpośredniej dyspozycji Agencji, która może ją oddelegować z każdego państwa członkowskiego w terminie [...] pięciu dni od dnia uzgodnienia planu operacyjnego przez Dyrektora Wykonawczego i przyjmujące państwo członkowskie. W tym celu każde państwo członkowskie udostępnia co roku Agencji określoną liczbę funkcjonariuszy straży granicznej lub członków innego właściwego personelu, [...] których liczba powinna wynosić co najmniej 1500 funkcjonariuszy straży granicznej lub członków innego właściwego personelu, odpowiadających profilom wskazanym w decyzji Zarządu.

- 5a. Każde państwo członkowskie odpowiada za dokonanie wkładu do liczby funkcjonariuszy straży granicznej lub członków innego właściwego personelu ustalonej w ust. 5, zgodnie z załącznikiem I, zgodnie ze stosownymi profilami, o których mowa w ust. 5.
- 5b. Państwa członkowskie udostępniają funkcjonariuszy straży granicznej lub inny właściwy personel tworzący zasób szybkiej rezerwy do celów oddelegowania na wniosek Agencji. W przypadku gdy z analiz ryzyka i z oceny podatności na zagrożenia, o ile jest dostępna, wynika, że państwo członkowskie stoi w obliczu sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość wywiązania się z zadań krajowych, wkład danego państwa członkowskiego na potrzeby uruchomienia szybkiej interwencji na granicy wynosi połowę ustalonego wkładu przypadającego na to państwo zgodnie z załącznikiem I. Przyjmujące państwo członkowskie, na terytorium którego prowadzona jest szybka interwencja na granicy, nie mobilizuje personelu z przypadającego na nie wkładu w zasób szybkiej rezerwy. Jeżeli w związku z oddelegowaniem do szybkiej interwencji na granicy stwierdza się ilościowy niedobór, Zarząd, na podstawie propozycji Dyrektora Wykonawczego, podejmuje decyzję co do tego, w jaki sposób niedobór ten należy uzupełnić.

6. W stosownych przypadkach oddelegowanie zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] z zasobu szybkiej rezerwy jest niezwłocznie uzupełniane poprzez dodatkowe zespoły Europejskie Straży Granicznej [...]. W tym celu, na wniosek Agencji państwa członkowskie bezzwłocznie informują o liczbie, imionach i nazwiskach oraz profilach funkcjonariuszy straży granicznej i członków innego właściwego personelu z zasobów krajowych, których mogą udostępnić w ciągu [...] siedmiu dni roboczych od rozpoczęcia szybkiej interwencji na granicy.

Na wniosek Agencji państwa członkowskie udostępniają do celów oddelegowania funkcjonariuszy straży granicznej i inny właściwy personel, chyba że stoją one w obliczu [...] sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość wywiązania się z zadań krajowych.

7. Państwa członkowskie zapewniają, by udostępniani przez nich funkcjonariusze straży granicznej i członkowie innego właściwego personelu odpowiadali profilom i liczbom wskazanym w decyzji Zarządu. Czas trwania oddelegowania jest określany przez macierzyste państwo członkowskie, ale [...] co do zasady nie powinien być krótszy niż 30 dni.
8. Agencja dokonuje wkładu w zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...] w formie kompetentnych funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego personelu oddelegowanych do Agencji przez państwa członkowskie w charakterze ekspertów krajowych. Wkład zapewniany przez państwa członkowskie w kontekście oddelegowania na kolejny rok do Agencji funkcjonariuszy straży granicznej i innego właściwego personelu planowany jest na podstawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Zgodnie z tymi porozumieniami państwa członkowskie udostępniają do celów oddelegowania funkcjonariuszy straży granicznej lub inny właściwy personel, chyba że mogłoby to w znaczny sposób wpłynąć na możliwość wywiązania się z zadań krajowych. W takich sytuacjach państwa członkowskie mogą odwołać swoich oddelegowanych funkcjonariuszy straży granicznej lub inny właściwy personel.

Takie oddelegowanie może nastąpić na okres 12 miesięcy lub dłuższy, ale w żadnym razie nie może być krótsze niż trzy miesiące. Oddelegowanych funkcjonariuszy straży granicznej i inny właściwy personel uznaje się za członków zespołów, otrzymują oni równoważne zadania i korzystają z takichże uprawnień. Państwo członkowskie, które oddelegowało funkcjonariuszy straży granicznej lub inny właściwy personel, uznawane jest za macierzyste państwo członkowskie.

Pozostali pracownicy zatrudnieni przez Agencję na czas określony, którzy nie posiadają kwalifikacji do pełnienia funkcji w zakresie kontroli granicznej, mogą być oddelegowywani w ramach wspólnych operacji jedynie do zadań koordynacyjnych i innych zadań, które nie wymagają pełnego przeszkolenia obowiązkowego w przypadku strażników granicznych, i pracownicy ci nie należą do zespołów Europejskich Straży Granicznej [...].

9. Agencja co roku informuje Parlament Europejski o liczbie funkcjonariuszy straży granicznej i członków innego właściwego personelu udostępnianych przez każde z państw członkowskich do zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] zgodnie z niniejszym artykułem.

Artykuł 20

Wydawanie poleceń zespołom Europejskiej Straży Granicznej [...]

1. Podczas oddelegowania zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] polecenia zespołom wydaje przyjmujące państwo członkowskie zgodnie z planem operacyjnym.
2. Agencja za pośrednictwem swojego koordynatora może przekazywać przyjmującemu państwu członkowskiemu swoje spostrzeżenia na temat poleceń wydawanych zespołom Europejskiej Straży Granicznej [...]. W takim przypadku przyjmujące państwo członkowskie uwzględnia te spostrzeżenia i realizuje je w możliwie największym stopniu.
3. W przypadkach gdy polecenia wydawane zespołom Europejskiej Straży Granicznej [...] są niezgodne z planem operacyjnym, koordynatora niezwłocznie informuje Dyrektora Wykonawczego, który może, w stosownych przypadkach, podjąć działania zgodnie z art. 24 ust. 2.

4. Wykonując swoje zadania i korzystając ze swoich uprawnień, członkowie zespołów w pełni przestrzegają praw podstawowych, w tym prawa dostępu do procedur azylowych, oraz respektują godność ludzką. Wszelkie środki podjęte przez nich w ramach wykonywania zadań i korzystania z uprawnień są proporcjonalne do celu takich działań. Wykonując swoje zadania i korzystając ze swoich uprawnień, nie mogą oni dyskryminować osób ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.
5. Członkowie zespołów podlegają środkom dyscyplinarnym swojego macierzystego państwa członkowskiego. *W* przypadku naruszenia praw podstawowych lub zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej w trakcie wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy macierzyste państwo członkowskie przyjmuje odpowiednie środki dyscyplinarne lub inne środki zgodnie ze swoim prawem krajowym.

Artykuł 21

Koordynator

1. Agencja zapewnia operacyjne wdrażanie wszelkich aspektów organizacyjnych, w tym również obecność członków personelu Agencji podczas wspólnych operacji, projektów pilotażowych lub szybkich interwencji na granicy.
2. Dyrektor Wykonawczy wyznacza spośród personelu Agencji przynajmniej jednego eksperta, który zostanie oddelegowany do udziału w każdej wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy jako koordynator. Dyrektor Wykonawczy powiadamia przyjmujące państwo członkowskie o mianowaniu koordynatora.
3. Koordynator działa w imieniu Agencji w odniesieniu do wszelkich aspektów oddelegowania zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...]. Jego rola polega na wspieraniu współpracy i koordynacji między przyjmującymi i uczestniczącymi państwami członkowskimi. Koordynator w szczególności:

- a) pełni rolę pośrednika między Agencją, przyjmującym państwem członkowskim i członkami zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...], zapewniając w imieniu Agencji pomoc w zakresie wszelkich kwestii związanych z warunkami ich oddelegowania w ramach zespołów;
 - b) monitoruje prawidłową realizację planu operacyjnego, w tym w kwestii ochrony praw podstawowych;
 - c) działa w imieniu Agencji w odniesieniu do wszelkich aspektów oddelegowania zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] i składa Agencji sprawozdania w odniesieniu do wszystkich tych aspektów;
 - d) [...]
 - e) w przypadku gdy polecenia wydawane zespołom Europejskiej Straży Granicznej [...] przez przyjmujące państwa członkowskie są niezgodne z planem operacyjnym, składa Dyrektorowi Wykonawczemu sprawozdanie.
4. W kontekście wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy Dyrektor Wykonawczy może upoważnić koordynatora do udzielenia wsparcia w rozwiązywaniu ewentualnych sporów dotyczących wykonywania planu operacyjnego i oddelegowania zespołów.

Artykuł 22

Krajowy punkt kontaktowy

Państwa członkowskie wyznaczają [...] krajowy punkt kontaktowy, za którego pośrednictwem odbywa się komunikacja z Agencją we wszelkich kwestiach dotyczących [...] działań Agencji. [...] Krajowy punkt kontaktowy pełni stały dyżur.

Artykuł 23

Koszty

1. Agencja w pełni pokrywa następujące koszty poniesione przez państwa członkowskie w związku z udostępnianiem przez nie funkcjonariuszy straży granicznej i innego właściwego personelu do celów oddelegowania zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...], w tym zasobu szybkiej rezerwy:
 - (a) koszty podróży z macierzystego państwa członkowskiego do przyjmującego państwa członkowskiego i z przyjmującego państwa członkowskiego do macierzystego państwa członkowskiego;
 - (b) koszty związane ze szczepieniami;
 - (c) koszty związane ze specjalnym ubezpieczeniem;
 - (d) koszty związane z opieką zdrowotną;
 - (e) diety dzienne, w tym koszty zakwaterowania;
 - (f) koszty związane z wyposażeniem technicznym należącym do Agencji.
2. Szczegółowe zasady dotyczące wypłacania diet dziennych członkom zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] ustala i w stosownych przypadkach aktualizuje Zarząd.

Artykuł 24

Zawieszenie lub zakończenie wspólnych operacji, oddelegowania zespołów wspierających zarządzanie migracjami i szybkich interwencji na granicy

1. Dyrektor Wykonawczy, po poinformowaniu odpowiedniego państwa członkowskiego, kończy wspólną operację, szybką interwencję na granicy lub oddelegowanie zespołów wspierających zarządzanie migracjami, jeżeli warunki prowadzenia tych działań nie są już spełniane lub ich cele zostały osiągnięte.

- 1a Państwa członkowskie uczestniczące we wspólnym działaniu, szybkiej interwencji na granicy lub zespole wspierającym zarządzanie migracjami mogą zwrócić się do Dyrektora Wykonawczego z prośbą o zakończenie tej wspólnej operacji lub szybkiej interwencji na granicy lub działania wspierającego zarządzanie migracjami.
2. Dyrektor Wykonawczy, po poinformowaniu odpowiedniego państwa członkowskiego, może wycofać finansowanie wspólnej operacji, [...] szybkiej interwencji na granicy lub oddelegowania zespołu wspierającego zarządzanie migracjami, zawiesić je lub zakończyć, jeżeli przyjmujące państwo członkowskie nie przestrzega planu operacyjnego.
3. Dyrektor Wykonawczy, po poinformowaniu odpowiedniego państwa członkowskiego, wycofuje finansowanie wspólnej operacji, [...] szybkiej interwencji na granicy lub oddelegowania zespołu wspierającego zarządzanie migracjami, lub też zawiesza lub kończy – całkowicie lub częściowo – wspólną operację, [...] szybką interwencję na granicy lub oddelegowanie zespołu wspierającego zarządzanie migracjami, jeśli uzna, że występują poważne lub mogące się powtarzać naruszenia praw podstawowych lub zobowiązań w zakresie ochrony międzynarodowej. Dyrektor Wykonawczy informuje Zarząd o takiej decyzji.
4. Jeśli dyrektor wykonawczy podejmie decyzję o zawieszeniu lub zakończeniu oddelegowania przez Agencję zespołu wspierającego zarządzanie migracjami, informuje o tej decyzji inne właściwe agencje uczestniczące w funkcjonowaniu danego hotspotu.

Artykuł 25

Ocena wspólnych operacji, zespołów wspierających zarządzanie migracjami i szybkich interwencji na granicy

Dyrektor Wykonawczy ocenia wyniki wspólnych operacji, zespołów wspierających zarządzanie migracjami i szybkich interwencji na granicy, a następnie przekazuje Zarządowi szczegółowe sprawozdania z oceny w terminie 60 dni od dnia zakończenia tych operacji i projektów, wraz z uwagami urzędnika ds. praw podstawowych. Dyrektor Wykonawczy [...] sporządza kompleksową analizę porównawczą tych wyników, mając na względzie podniesienie jakości oraz zwiększenie spójności i skuteczności przyszłych wspólnych operacji, zespołów wspierających zarządzanie migracjami, i szybkich interwencji na granicy, a także włącza ją do swojego skonsolidowanego rocznego sprawozdania z działalności.

SEKCJA 4

POWROTY

Artykuł 26

Biuro ds. Powrotów

1. Biuro ds. Powrotów jest odpowiedzialne za realizację działań Agencji w dziedzinie powrotów, przy jednoczesnym poszanowaniu praw podstawowych i ogólnych zasad prawa Unii, a także prawa międzynarodowego, w tym zobowiązań dotyczących ochrony uchodźców i praw człowieka. Biuro ds. Powrotów w szczególności:
 - a) koordynuje na poziomie technicznym i operacyjnym działania państw członkowskich związane z powrotami, w tym z wyjazdami dobrowolnymi, aby osiągnąć zintegrowany system zarządzania powrotami między właściwymi organami państw członkowskich, przy udziale właściwych organów państw trzecich i innych właściwych podmiotów;
 - b) zapewnia pomoc techniczną i operacyjną państwom członkowskim, których systemy powrotów podlegają wyjątkowej presji;
 - c) koordynuje stosowanie właściwych systemów informatycznych i zapewnia wsparcie [...] w zakresie ustalania tożsamości obywateli państw trzecich i uzyskiwania dokumentów podróży, a także, we współpracy z państwami członkowskimi, organizuje i koordynuje operacje powrotowe i zapewnia wsparcie dla dobrowolnych wyjazdów;
 - d) koordynuje działania Agencji w dziedzinie powrotów, określone w niniejszym rozporządzeniu;

- e) organizuje, wspiera i koordynuje działania umożliwiające wymianę informacji oraz identyfikację i gromadzenie najlepszych praktyk w dziedzinie powrotów między państwami członkowskimi;
 - f) finansuje lub współfinansuje [...] ze swojego budżetu operacje, interwencje i działania, o których mowa w niniejszym rozdziale, zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji.
2. [...] Pomoc techniczna i operacyjna, o której mowa w ust. 1 lit. b), obejmuje działania wspierające państwa członkowskie przy przeprowadzaniu procedur powrotu przez właściwe organy krajowe, i w jej skład wchodzi w szczególności:
- a) tłumaczenia ustne;
 - b) informacje o państwach trzecich powrotu;
 - c) doradztwo w zakresie [...] wykonywania procedur powrotu i zarządzania nimi zgodnie z art. 6–14 dyrektywy 2008/115/WE;
 - d) doradztwo i pomoc w zakresie [...] działań niezbędnych dla zapewnienia dostępności osób powracających do celów powrotów i zapobiegania ucieczkom osób powracających, zgodnie z art. 7 ust. 3, art. 9 ust. 3 i art. 15–18 dyrektywy 2008/115/WE.
3. [...] Agencja dąży do tworzenia synergii i łączenia finansowanych przez Unię sieci i programów w dziedzinie powrotów w ścisłej współpracy z Komisją Europejską oraz przy wsparciu odpowiednich podmiotów, w tym Europejskiej Sieci Migracyjnej.

4. Agencja może korzystać ze środków finansowych Unii dostępnych w dziedzinie powrotów. Agencja zapewnia, aby w umowach z państwami członkowskimi o przyznaniu dotacji wszelkie wsparcie finansowe było uzależnione od pełnego poszanowania Karty praw podstawowych.

Artykuł 27

Operacje powrotowe

1. Bez zagłębiania się w istotę decyzji dotyczących powrotów i zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE [...] Agencja zapewnia niezbędną pomoc oraz – na wniosek co najmniej jednego uczestniczącego państwa członkowskiego – zapewnia koordynację lub organizację operacji powrotowych, w tym w drodze czarterowania samolotów do celów takich operacji. Agencja może z własnej inicjatywy zaproponować państwu członkowskiemu koordynację lub organizację operacji powrotowych, w tym w drodze czarterowania samolotów do celów takich operacji.
2. Państwa członkowskie [...] raz w miesiącu informują Agencję o orientacyjnych planach dotyczących liczby osób powracających oraz o państwach trzecich powrotu w związku z odnośnymi krajowymi operacjami przymusowych powrotów, a także o swoich potrzebach w zakresie pomocy lub koordynacji ze strony Agencji. Agencja opracowuje aktualizowany na bieżąco plan operacyjny, aby zapewnić wnioskującemu państwu członkowskiemu niezbędne wsparcie operacyjne, w tym również wyposażenie techniczne. Agencja może z własnej inicjatywy lub na wniosek państwa członkowskiego uwzględnić w aktualizowanym na bieżąco planie operacyjnym daty i miejsca docelowe operacji powrotowych, które uznaje za konieczne, na podstawie oceny potrzeb. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd podejmuje decyzję w sprawie sposobu działania przewidzianego w aktualizowanym na bieżąco planie operacyjnym.

3. Agencja może udzielić niezbędnej pomocy i zapewnić, na wniosek uczestniczących(-ego) państw(a) członkowskich(-ego), lub zaproponować z własnej inicjatywy, koordynację lub organizację operacji powrotowych, na potrzeby których środki transportu lub eskortę przymusowego powrotu zapewnia państwo trzecie powrotu („odbiorcze operacje powrotowe”).

Uczestniczące państwo(-a) członkowskie i Agencja zapewniają, by w trakcie całej operacji [...] powrotowej zagwarantowane było poszanowanie praw podstawowych i proporcjonalne stosowanie środków przymusu. W trakcie całej operacji powrotowej do czasu przyjazdu do państwa trzeciego powrotu konieczna jest obecność co najmniej przedstawiciela państwa członkowskiego i obserwatora przymusowego powrotu z zasobu ustanowionego na mocy art. 28 lub z krajowego systemu monitorowania należącego do uczestniczącego państwa członkowskiego.

4. Agencja może udzielić niezbędnej pomocy i zapewnić, na wniosek uczestniczących(-ego) państw(a) członkowskich(-ego) lub państwa trzeciego, lub zaproponować z własnej inicjatywy, koordynację lub organizację operacji powrotowych, w ramach których określona liczba osób powracających objętych zarządzeniem powrotu wydanym przez państwo trzecie [...] jest przekazywana z tego państwa trzeciego do innego państwa trzeciego powrotu („mieszane operacje powrotowe”), o ile państwo trzecie, które wydało zarządzenie powrotu, zapewnia obecność eskorty przymusowych powrotów i jest związane europejską konwencją praw człowieka. Uczestniczące państwo(-a) członkowskie i Agencja zapewniają, by w trakcie całej operacji [...] powrotowej zagwarantowane było poszanowanie praw podstawowych oraz proporcjonalne stosowanie środków przymusu, zwłaszcza poprzez obecność obserwatorów przymusowego powrotu [...].

4a. Dyrektor Wykonawczy niezwłocznie sporządza plan operacyjny dla operacji określonych w ust. 3 i 4. Dyrektor Wykonawczy i uczestniczące państwo(-a) członkowskie uzgadniają plan operacyjny szczegółowo określający organizacyjne i proceduralne aspekty operacji powrotowej. Wszelkie zmiany lub dostosowania planu operacyjnego wymagają zgody wymienionych stron.

4b. Plan operacyjny operacji określonych w ust. 3 i 4 jest wiążący dla Agencji i uczestniczących państw członkowskich. Obejmuje on wszelkie elementy niezbędne do realizacji operacji powrotowej.

5. [...] Operacje powrotowe monitoruje się zgodnie z art. 8 ust. 6 dyrektywy 2008/115/WE. Monitorowanie operacji powrotowych [...], które należy określić w planie operacyjnym

i zgodnie z kodeksem postępowania, o którym mowa w art. 34 ust. 2 i art. 34 ust. 3 niniejszego rozporządzenia, obejmuje całą operację powrotową od etapu przed opuszczeniem kraju do momentu przekazania osób powracających w państwie trzecim powrotu.

6. Agencja finansuje lub współfinansuje operacje powrotowe [...] ze swojego budżetu zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji, nadając priorytet operacjom przeprowadzanym przez więcej niż jedno państwo członkowskie lub powrotom z obszarów hotspotów.

Artykuł 28

Zasób obserwatorów przymusowego powrotu

1. Agencja ustanawia zasób obserwatorów przymusowego powrotu z personelu [...] właściwych organów, którzy prowadzą działania monitorujące przymusowe powroty zgodnie z art. 8 ust. 6 dyrektywy 2008/115/WE i którzy zostali przeszkoleni zgodnie z art. 35.
2. Zarząd, na wniosek Dyrektora Wykonawczego, określa profil i liczbę obserwatorów przymusowego powrotu udostępnianych do tego zasobu. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian w profilach i łącznej liczbie obserwatorów. Państwa członkowskie w miarę możliwości wnoszą wkład do zasobu, wyznaczając obserwatorów przymusowego powrotu odpowiadających określonemu profilowi.

- 2a. Wkład w konkretne operacje i interwencje powrotowe na kolejny rok zapewniany przez państwa członkowskie w formie obserwatorów przymusowych powrotów planowany jest na podstawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Zgodnie z tymi porozumieniami państwa członkowskie udostępniają do celów oddelegowania, na wniosek Agencji, obserwatorów przymusowych powrotów chyba że stoją one w obliczu wyjątkowej sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość wywiązania się z zadań krajowych. Wniosek taki należy przedstawić co najmniej 21 dni roboczych przed planowanym oddelegowaniem lub pięć dni roboczych w przypadku szybkiej interwencji powrotowej.
3. Agencja, na wniosek, udostępnia obserwatorów przymusowego powrotu uczestniczącym państwom członkowskim, aby monitorowali – z ramienia tych państw – właściwą realizację operacji powrotowych oraz [...] interwencji powrotowych, przez cały czas ich trwania.

Artykuł 29

Zasób członków eskorty przymusowych powrotów

1. Agencja ustanawia zasób członków eskorty przymusowego powrotu będących członkami personelu właściwych organów krajowych, którzy realizują operacje powrotowe zgodnie z wymogami określonymi w art. 8 ust. 4 i 5 dyrektywy 2008/115/WE i którzy zostali przeszkoleni zgodnie z art. 35.
2. Zarząd, na wniosek Dyrektora Wykonawczego, określa profil i liczbę członków eskorty przymusowych powrotów udostępnianych do tego zasobu. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian w profilach i łącznych liczbach członków eskorty. Państwa członkowskie wnoszą wkład do zasobu, wyznaczając członków eskorty przymusowych powrotów odpowiadających określonemu profilowi.

- 2a. Zapewniany przez państwa członkowskie wkład w konkretne operacje i interwencje powrotowe na kolejny rok w zakresie eskorty przymusowych powrotów planowany jest na postawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Zgodnie z tymi porozumieniami państwa członkowskie udostępniają do celów oddelegowania, na wniosek Agencji, członków eskorty przymusowych powrotów, chyba że stoją one w obliczu wyjątkowej sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość wywiązania się z zadań krajowych. Wniosek taki należy przedstawić co najmniej 21 dni roboczych przed planowanym oddelegowaniem lub pięć dni roboczych w przypadku szybkiej interwencji powrotowej.
3. Agencja, na wniosek, udostępnia członków eskorty uczestniczącym państwom członkowskim, aby eskortowali – z ramienia tych państw – osoby powracające oraz brały udział w operacjach i interwencjach powrotowych.

Artykuł 30

Zasób specjalistów ds. powrotów

1. Agencja ustanawia zasób specjalistów ds. powrotów będących członkami personelu właściwych organów krajowych i personelu Agencji, którzy mają umiejętności i fachową wiedzę niezbędną do realizacji działań w dziedzinie powrotów i którzy zostali przeszkoleni zgodnie z art. 35. Specjalistów tych udostępnia się w celu realizacji określonych zadań, na przykład identyfikacji szczególnych grup obywateli państw trzecich, uzyskiwania dokumentów podróży z państw trzecich oraz ułatwiania współpracy konsularnej.
2. Zarząd, na wniosek Dyrektora Wykonawczego, określa profil i liczbę specjalistów ds. powrotów udostępnianych do tego zasobu. Ta sama procedura ma zastosowanie w odniesieniu do wszelkich późniejszych zmian w profilach i łącznych liczbach specjalistów. Państwa członkowskie wnoszą wkład do zasobu, wyznaczając specjalistów odpowiadających określonemu profilowi.

- 2a. Wkład w konkretne operacje i interwencje powrotowe na kolejny rok zapewniany przez państwa członkowskie w formie specjalistów ds. powrotów planowany jest na podstawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Zgodnie z tymi porozumieniami państwa członkowskie udostępniają do celów oddelegowania, na wniosek Agencji, specjalistów ds. powrotów, chyba że stoją one w obliczu wyjątkowej sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość wywiązania się z zadań krajowych. Wniosek taki należy przedstawić co najmniej 21 dni roboczych przed planowanym oddelegowaniem lub pięć dni roboczych w przypadku szybkiej interwencji powrotowej.
3. Agencja, na wniosek, udostępnia specjalistów ds. powrotów państwom członkowskim uczestniczącym w operacjach powrotowych w celu udziału w interwencjach powrotowych.

Artykuł 31

Europejskie zespoły interwencji powrotowych

1. Z zasobów, o których mowa w art. 28, 29 i 30, Agencja tworzy dopasowane do potrzeb europejskie zespoły interwencji powrotowych do oddelegowania na czas trwania interwencji powrotowych.
2. Do europejskich zespołów interwencji powrotowych stosuje się odpowiednio art. 20, 21, [...], 23, 24 i 25.

Artykuł 32

Interwencje powrotowe

1. W sytuacji gdy państwo członkowskie stoi w obliczu [...] obciążenia w związku z realizacją zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE, Agencja, na wniosek [...] tego państwa członkowskiego, zapewnia odpowiednią pomoc techniczną i operacyjną w formie interwencji powrotowej. Interwencja taka może polegać na oddelegowaniu europejskich zespołów interwencji powrotowych do przyjmującego państwa członkowskiego oraz na organizacji operacji powrotowych z przyjmującego państwa członkowskiego. [...]
2. W sytuacji gdy państwo członkowskie stoi w obliczu szczególnej i wyjątkowo silnej presji w związku z realizacją zobowiązania do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich zgodnie z dyrektywą 2008/115/WE, Agencja, na wniosek [...] tego państwa członkowskiego, zapewnia odpowiednią pomoc techniczną i operacyjną w formie szybkiej interwencji powrotowej. Agencja może z własnej inicjatywy zaproponować temu państwu członkowskiemu zapewnienie takiej pomocy technicznej i operacyjnej. Szybka interwencja powrotowa może polegać na szybkim oddelegowaniu europejskich zespołów interwencji powrotowych do przyjmującego państwa członkowskiego oraz na organizacji operacji powrotowych z przyjmującego państwa członkowskiego.
3. Dyrektor Wykonawczy sporządza niezwłocznie, w porozumieniu z przyjmującym[...] państwem członkowskim[...] oraz uczestniczącymi państwami członkowskimi [...], plan operacyjny dotyczący interwencji powrotowej.

4. Plan operacyjny jest wiążący dla Agencji, przyjmującego państwa członkowskiego i uczestniczących państw członkowskich.[...] Obejmuje wszelkie aspekty niezbędne dla realizacji interwencji powrotowej, zwłaszcza opis sytuacji, cele, termin rozpoczęcia oraz przewidywany czas trwania interwencji, zakres geograficzny i ewentualne oddelegowanie do państw trzecich, skład europejskiego zespołu interwencji powrotowej, kwestie logistyczne, postanowienia finansowe, warunki współpracy z państwami trzecimi, innymi agencjami i organami Unii, właściwymi organizacjami międzynarodowymi i pozarządowymi.
- 4a. Wszelkie zmiany lub dostosowania planu operacyjnego wymagają zgody Dyrektora Wykonawczego, przyjmującego państwa członkowskiego i uczestniczących państw członkowskich. Agencja bezzwłocznie przesyła plan operacyjny w zmienionej lub dostosowanej wersji państwu członkowskiemu, których on dotyczy, i Zarządowi.
5. Dyrektor Wykonawczy podejmuje decyzję w sprawie planu operacyjnego tak szybko, jak to tylko możliwe, a w przypadku, o którym mowa w ust. 2 – w terminie pięciu dni roboczych. O decyzji niezwłocznie powiadamia się na piśmie państwa członkowskie, których ona dotyczy i Zarząd.
6. Agencja finansuje lub współfinansuje interwencje powrotowe [...] ze swojego budżetu zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji.

ROZDZIAŁ III

PRZEPISY OGÓLNE

SEKCJA 1

ZASADY OGÓLNE

Artykuł 33

Ochrona praw podstawowych i strategia w zakresie praw podstawowych

1. Europejska Straż Graniczna [...] gwarantuje ochronę praw podstawowych przy realizacji swoich zadań na mocy niniejszego rozporządzenia, zgodnie z właściwym prawem Unii, zwłaszcza z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej, właściwym prawem międzynarodowym, w tym Konwencją dotyczącą statusu uchodźców i zobowiązaniami dotyczącymi dostępu do ochrony międzynarodowej, zwłaszcza zasadą *non-refoulement*. W tym celu Agencja opracowuje, rozwija i wdraża strategię w zakresie praw podstawowych.
2. Przy realizacji swoich zadań Europejska Straż Graniczna [...] zapewnia, by nikt nie został wysadzony na ląd w danym państwie, zmuszony do wjazdu do niego, doprowadzony ani w żaden inny sposób przekazany lub oddany organom danego państwa wbrew zasadzie *non-refoulement* lub państwa, w którym osoba taka może zostać wydalona lub zawrócona do innego państwa z naruszeniem tej zasady.
3. Przy realizacji swoich zadań Europejska Straż Graniczna [...] uwzględnia szczególne potrzeby dzieci, ofiar handlu ludźmi, osób wymagających pomocy medycznej, osób wymagających ochrony międzynarodowej, osób znajdujących się w niebezpieczeństwie na morzu oraz innych osób w szczególnie trudnej sytuacji.

4. Przy realizacji swoich zadań, w stosunkach z państwami członkowskimi oraz we współpracy z państwami trzecimi Agencja uwzględnia sprawozdania Forum Konsultacyjnego oraz urzędnika ds. praw podstawowych.

Artykuł 34

Kodeksy postępowania

1. Agencja opracowuje i na bieżąco rozwija kodeks postępowania mający zastosowanie do wszelkich operacji kontroli granicznej koordynowanych przez Agencję. Kodeks postępowania określa procedury zmierzające do zapewnienia zasad państwa prawa oraz poszanowania praw podstawowych, ze szczególnym uwzględnieniem małoletnich bez opieki i osób w szczególnie trudnej sytuacji, a także osób ubiegających się o ochronę międzynarodową, które to procedury mają zastosowanie do wszystkich osób uczestniczących w działaniach Agencji.
2. Agencja opracowuje i regularnie aktualizuje kodeks postępowania dotyczący powrotów nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich, który stosuje się w trakcie wszystkich operacji powrotowych i interwencji powrotowych koordynowanych lub organizowanych przez Agencję. Ten kodeks postępowania określa wspólne, standardowe procedury w celu ułatwienia organizacji operacji powrotowych i interwencji powrotowych oraz zapewnienia powrotu w sposób ludzki i z pełnym poszanowaniem praw podstawowych, a zwłaszcza zasad godności ludzkiej, zakazu stosowania tortur oraz niehumanitarnego lub poniżającego traktowania lub karaniami, prawa do wolności i bezpieczeństwa oraz prawa do ochrony danych osobowych i niedyskryminacji.
3. W kodeksie postępowania dotyczącym powrotów szczególną uwagę poświęca się obowiązkowi państw członkowskich w zakresie zapewnienia skutecznego systemu monitorowania powrotów przymusowych, określonego w art. 8 ust. 6 dyrektywy 2008/115/WE¹ oraz strategii w zakresie praw podstawowych.
4. Agencja opracowuje i regularnie aktualizuje swoje kodeksy postępowania we współpracy z Forum Konsultacyjnym.

¹ Dz.U. L 348 z 21.12.2008, s. 98.

Artykuł 35

Szkolenia

1. Agencja, we współpracy z odpowiednimi podmiotami szkoleniowymi państw członkowskich, opracowuje wyspecjalizowane instrumenty szkoleniowe oraz zapewnia funkcjonariuszom straży granicznej i członkom innego właściwego personelu, którzy są członkami zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...], zaawansowane szkolenie odpowiednie do rodzaju wykonywanych przez nich zadań i przyznanych im uprawnień. Eksperti należący do personelu Agencji prowadzą z tymi funkcjonariuszami straży granicznej regularne ćwiczenia zgodnie z harmonogramem zaawansowanego szkolenia i ćwiczeń, o którym mowa w rocznym programie prac Agencji.
2. Agencja podejmuje niezbędne inicjatywy mające na celu zapewnienie, aby przed rozpoczęciem udziału w działaniach operacyjnych organizowanych przez Agencję wszyscy funkcjonariusze straży granicznej i inny właściwy personel z państw członkowskich, uczestniczący w zespołach Europejskiej Straży Granicznej [...], a także personel Agencji odbyli szkolenie w zakresie właściwego prawa Unii i prawa międzynarodowego, w tym praw podstawowych, dostępu do ochrony międzynarodowej oraz, w stosownych przypadkach, działań poszukiwawczych i ratowniczych.
3. Agencja podejmuje niezbędne inicjatywy w celu zapewnienia szkoleń dla pracowników uczestniczących w realizacji zadań związanych z powrotami i mających wejść w skład zasobów określonych w art. 28, 29 i 30. Agencja zapewnia, aby cały personel uczestniczący w operacjach powrotowych i interwencjach powrotowych, a także personel Agencji przed rozpoczęciem udziału w działaniach operacyjnych organizowanych przez Agencję odbył szkolenie w zakresie właściwego prawa Unii i prawa międzynarodowego, w tym praw podstawowych i dostępu do ochrony międzynarodowej.

4. Agencja ustanawia i na bieżąco dostosowuje wspólne podstawowe programy szkoleń funkcjonariuszy straży granicznej oraz zapewnia szkolenie na poziomie europejskim dla instruktorów krajowych funkcjonariuszy straży granicznej państw członkowskich, w tym również w zakresie praw podstawowych, dostępu do ochrony międzynarodowej i właściwego prawa morskiego. Agencja sporządza wspólne podstawowe programy szkoleń po konsultacji z Forum Konsultacyjnym i urzędnikiem ds. praw podstawowych. Państwa członkowskie uwzględniają wspólne podstawowe programy szkolenia w szkoleniach krajowych funkcjonariuszy straży granicznej i personelu realizującego zadania w dziedzinie powrotów.
5. Agencja oferuje również dodatkowe szkolenia i seminaria na tematy związane z kontrolą granic zewnętrznych oraz powrotami obywateli państw trzecich dla funkcjonariuszy właściwych służb krajowych państw członkowskich, a w stosownych przypadkach –także odpowiednich państw trzecich.
6. Agencja może we współpracy z państwami członkowskimi i państwami trzecimi organizować działania szkoleniowe na ich terytoriach.
7. Agencja ustanawia program wymiany umożliwiający funkcjonariuszom straży granicznej uczestniczącym w zespołach Europejskiej Straży Granicznej [...] oraz personelowi uczestniczącemu w europejskich zespołach interwencji powrotowych zdobycie szczególnej wiedzy i umiejętności, poprzez wykorzystanie doświadczeń zdobytych za granicą oraz dobrych praktyk stosowanych we współpracy z funkcjonariuszami straży granicznej i personelem realizującym zadania w dziedzinie powrotów w państwach członkowskich innych niż ich własne.

Artykuł 36

Badania i innowacje

1. Agencja aktywnie monitoruje i wnosi wkład w działalność badawczą i innowacyjną mającą znaczenie dla kontroli granic zewnętrznych, obejmującą stosowanie zaawansowanych technologii nadzoru [...], oraz dla dziedziny powrotów. Agencja przekazuje wyniki tych badań Komisji i państwom członkowskim. Agencja może w stosownych przypadkach wykorzystywać te wyniki we wspólnych operacjach, szybkich interwencjach na granicy, operacjach powrotowych i interwencjach powrotowych.
2. Agencja wspiera państwa członkowskie i Komisję przy wskazywaniu kluczowych zagadnień badawczych. Agencja wspiera państwa członkowskie i Komisję w procesie opracowywania i realizacji odnośnych programów ramowych Unii w zakresie działalności badawczej i innowacyjnej.
3. Agencja [...] [...] realizuje elementy ramowego programu badań i innowacji odnoszące się do bezpieczeństwa granic. W tym celu Agencja wykonuje następujące zadania:
 - a) zarządza niektórymi etapami realizacji programu i niektórymi etapami w cyklu życia konkretnych projektów na podstawie właściwych programów prac przyjętych przez Komisję, o ile Komisja upoważniła do tego Agencję w akcie przekazującym uprawnienia;

- b) przyjmuje wykonawcze akty budżetowe w zakresie dochodów i wydatków oraz przeprowadza wszelkie operacje niezbędne do zarządzania programem, o ile Komisja upoważniła do tego Agencję w akcie przekazującym uprawnienia;
- c) zapewnia wsparcie w realizacji programu, o ile Komisja upoważniła do tego Agencję w akcie delegującym uprawnienia.
4. Agencja może planować i wdrażać projekty pilotażowe odnoszące się do zagadnień objętych niniejszym rozporządzeniem.

Artykuł 37

Nabywanie wyposażenia technicznego

1. Agencja może nabywać, samodzielnie lub na zasadzie współwłasności z państwem członkowskim, lub brać w leasing wyposażenie techniczne, które ma być udostępniane na czas wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych, interwencji powrotowych, oddelegowania zespołów wspierających zarządzanie migracjami lub projektów pomocy technicznej zgodnie z przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do Agencji.
2. Agencja może nabywać wyposażenie techniczne [...] na podstawie decyzji Dyrektora Wykonawczego po zasięgnięciu opinii Zarządu. Każdą decyzję o nabyciu lub wzięciu w leasing wyposażenia, która pociąga za sobą znaczące koszty dla Agencji, poprzedza dogłębna analiza potrzeb oraz kosztów i korzyści. Wszelkie takie wydatki przewiduje się w budżecie Agencji przyjmowanym przez Zarząd.

3. W przypadku gdy Agencja nabywa lub bierze w leasing istotne wyposażenie techniczne [...] ¹, zastosowanie mają następujące warunki:
- a) w przypadku nabycia przez Agencję lub współwłasności Agencja uzgadnia z jednym państwem członkowskim, że zapewni ono rejestrację odnośnego wyposażenia zgodnie z ustawodawstwem mającym zastosowanie w tym państwie członkowskim;
 - b) w przypadku leasingu wyposażenie zostaje zarejestrowane w państwie członkowskim.
4. Na podstawie wzoru umowy sporządzonego przez [...] Dyrektora Wykonawczego i zatwierdzonego przez Zarząd państwo członkowskie rejestracji oraz Agencja uzgadniają warunki zapewniające interoperacyjność odnośnego wyposażenia oraz okresy pełnej dostępności dla Agencji [...] wyposażenia objętego współwłasnością, a także warunki korzystania z niego. Wyposażenie techniczne stanowiące wyłączną własność Agencji jest udostępniane Agencji na jej wniosek, a państwo członkowskie rejestracji nie może powoływać się na sytuację wyjątkową, o której mowa w art. 38 ust. 4.
5. Państwo członkowskie rejestracji lub dostawca wyposażenia technicznego zapewniają niezbędnych ekspertów oraz pracowników technicznych do obsługi wyposażenia technicznego w sposób zgodny z prawem i bezpieczny.

¹ [...]

Artykuł 38

Rezerwa wyposażenia technicznego

1. Agencja tworzy i przechowuje scentralizowane rejestry wyposażenia należącego do rezerwy wyposażenia technicznego obejmującej wyposażenie będące własnością państw członkowskich albo Agencji oraz wyposażenie, którego współwłaścicielami są państwa członkowskie i Agencja, dla potrzeb kontroli granic zewnętrznych lub powrotów.
2. Dyrektor Wykonawczy określa minimalną ilość wyposażenia technicznego w zależności od potrzeb Agencji, uwzględniając zwłaszcza zdolność do realizacji wspólnych operacji, zespołów wspierających zarządzanie migracjami, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych i interwencji powrotowych zgodnie z programem prac Agencji w danym roku.

Na podstawie uzasadnionych potrzeb oraz porozumienia z państwami członkowskimi Agencja zmienia minimalną ilość wyposażenia technicznego, jeżeli jest ona niewystarczająca do wykonania planu operacyjnego uzgodnionego na potrzeby wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy.

3. Rezerwa wyposażenia technicznego zawiera minimalną ilość wyposażenia technicznego danego typu, uznaną za niezbędną na potrzeby Agencji. Wyposażenie wpisane do rezerwy wyposażenia technicznego udostępnia się na czas wspólnych operacji, oddelegowania zespołów wspierających zarządzanie migracjami, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych lub interwencji powrotowych.

4. Państwa członkowskie wnoszą wkład do rezerwy wyposażenia technicznego. Wkład państw członkowskich w rezerwę wyposażenia technicznego i jego udostępnianie na potrzeby konkretnych operacji planowane są na podstawie corocznych dwustronnych negocjacji i porozumień pomiędzy Agencją i państwami członkowskimi. Zgodnie z tymi porozumieniami i w zakresie, w jakim wyposażenie to stanowi część minimalnej ilości wyposażenia technicznego przewidzianą na dany rok państwa członkowskie, na wniosek Agencji, udostępniają swoje wyposażenie techniczne, chyba że stoją w obliczu wyjątkowej sytuacji w znaczny sposób wpływającej na możliwość wywiązania się z zadań krajowych. Wniosek taki należy przedstawić co najmniej [...] 5 dni przed planowanym udostępnieniem, jeśli dotyczy istotnego wyposażenia technicznego, lub 30 dni w przypadku innego wyposażenia. Wkład w rezerwę wyposażenia technicznego jest poddawany corocznemu przeglądowi.
5. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd podejmuje co roku decyzję w sprawie zasad dotyczących wyposażenia technicznego, w tym wymaganych minimalnych ilości wyposażenia technicznego danego typu ogółem, warunków udostępniania oraz zwrotu kosztów. Do celów budżetowych Zarząd podejmuje taką decyzję do dnia 30 czerwca każdego roku. [...]
6. Dyrektor Wykonawczy [...] regularnie informuje Zarząd o składzie i przypadkach udostępnienia wyposażenia należącego do rezerwy wyposażenia technicznego. W przypadku gdy minimalna ilość wyposażenia technicznego nie zostanie osiągnięta, Dyrektor Wykonawczy niezwłocznie informuje o tym Zarząd.
- Zarząd w trybie pilnym podejmuje decyzję o ustaleniu priorytetów w zakresie udostępniania wyposażenia technicznego i podejmuje niezbędne działania w celu uzupełnienia stwierdzonych niedoborów. Zarząd informuje Komisję o stwierdzonych niedoborach i podjętych działaniach. Komisja informuje o tym następnie Parlament Europejski i Radę, przedstawiając własną ocenę sytuacji.

7. Agencja corocznie informuje Parlament Europejski o ilości wyposażenia technicznego, które każde państwo członkowskie przekazało do rezerwy wyposażenia technicznego zgodnie z niniejszym artykułem.
8. Państwa członkowskie rejestrują w rezerwie wyposażenia technicznego wszystkie środki transportu i wyposażenie operacyjne zakupione w ramach działań szczegółowych Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego zgodnie z art. 7 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014¹ lub, w stosownych przypadkach, z innych dedykowanych środków finansowych Unii udostępnionych państwom członkowskim w celu zwiększenia zdolności operacyjnej Agencji. To wyposażenie techniczne będzie stanowiło część minimalnej ilości wyposażenia technicznego na dany rok.

Państwa członkowskie udostępniają Agencji, na jej wniosek, to wyposażenie techniczne do wykorzystania. [...] W przypadku operacji, o której mowa w art. 16 lub 18, nie mogą powoływać się na sytuację wyjątkową, o której mowa w ust. 4.

9. Agencja zarządza rejestrami rezerwy wyposażenia technicznego poprzez:
- a) podział ze względu na typ wyposażenia i rodzaj operacji;
 - b) podział ze względu na właściciela (państwo członkowskie, Agencja, inni);

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 515/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiające, w ramach Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego, instrument na rzecz wsparcia finansowego w zakresie granic zewnętrznych i wiz oraz uchylające decyzję nr 574/2007/WE (Dz.U. L 150 z 20.5.2014, s. 143).

- c) ilość wymaganego wyposażenia ogółem;
 - d) wymogi w zakresie personelu do obsługi, jeśli ma to zastosowanie;
 - e) inne informacje, takie jak szczegóły rejestracji, wymogi w zakresie transportu i konserwacji, mające zastosowanie krajowe systemy wywozu, instrukcje techniczne lub inne informacje istotne z punktu widzenia właściwego użytkowania wyposażenia.
10. Agencja w 100 % finansuje udostępnianie wyposażenia technicznego, które stanowi część minimalnej ilości wyposażenia technicznego dostarczanego przez dane państwo członkowskie w danym roku. Udostępnienie wyposażenia technicznego, które nie jest częścią minimalnej ilości wyposażenia technicznego, jest współfinansowane przez Agencję maksymalnie do wysokości [...] 100% wydatków kwalifikowalnych, przy uwzględnieniu szczególnej sytuacji w państwie członkowskim udostępniającym takie wyposażenie techniczne.

Artykuł 39

Zadania i uprawnienia członków zespołów

1. Członkowie zespołów mogą wykonywać wszelkie zadania i korzystać z wszelkich uprawnień w zakresie kontroli granicznej i powrotów, a także wykonywać zadania i korzystać z uprawnień, które są konieczne do realizacji celów, odpowiednio, rozporządzenia (WE) nr 562/2006 i dyrektywy 2008/115/WE.
2. Podczas wykonywania swoich zadań i korzystania ze swoich uprawnień członkowie zespołów przestrzegają prawa Unii i prawa międzynarodowego oraz praw podstawowych i prawa krajowego przyjmującego państwa członkowskiego.

3. Członkowie zespołów mogą wykonywać zadania i korzystać z uprawnień jedynie na polecenie i – co do zasady – w obecności funkcjonariuszy straży granicznej lub personelu realizującego zadania w dziedzinie powrotów z przyjmującego państwa członkowskiego. Przyjmujące państwo członkowskie może upoważnić członków zespołów do działania w jego imieniu.
4. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołów noszą, w stosownych przypadkach, własne umundurowanie. O ich udziale we wspólnej operacji, zespołach wspierających zarządzanie migracjami, projekcie pilotażowym, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej lub interwencji powrotowej świadczy noszona na ramieniu niebieska opaska z insygniami Unii i Agencji założona na mundur. Aby umożliwić organom krajowym przyjmującego państwa członkowskiego stwierdzenie tożsamości członków zespołów, noszą oni przez cały czas dokument akredytacyjny, który okazują na żądanie.
5. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołów mogą nosić broń służbową, amunicję i wyposażenie w zakresie, w jakim są do tego upoważnieni na mocy przepisów krajowych macierzystego państwa członkowskiego. Przyjmujące państwo członkowskie może jednak zakazać noszenia pewnych rodzajów broni służbowej, amunicji i wyposażenia, pod warunkiem że na mocy jego ustawodawstwa taki sam zakaz ma zastosowanie do jego własnych funkcjonariuszy straży granicznej lub personelu realizującego zadania w dziedzinie powrotów. Przed rozpoczęciem oddelegowania członków zespołów przyjmujące państwo członkowskie informuje Agencję o dopuszczalnych rodzajach broni służbowej, amunicji i wyposażenia oraz warunkach ich użycia. Agencja udostępnia te informacje państwom członkowskim.

6. Podczas wykonywania zadań i korzystania z uprawnień członkowie zespołów są uprawnieni do użycia siły, w tym posługiwania się bronią służbową, amunicją i wyposażeniem, za zgodą macierzystego państwa członkowskiego i przyjmującego państwa członkowskiego, w obecności funkcjonariuszy straży granicznej przyjmującego państwa członkowskiego i zgodnie z prawem krajowym przyjmującego państwa członkowskiego. Przyjmujące państwo członkowskie może, za zgodą macierzystego państwa członkowskiego, upoważnić członków zespołów do użycia siły również pod nieobecność funkcjonariuszy straży granicznej przyjmującego państwa członkowskiego.
7. Broń służbowa, amunicja i wyposażenie mogą zostać użyte w uzasadnionej obronie własnej oraz w uzasadnionej obronie członków zespołów lub innych osób, zgodnie z prawem krajowym przyjmującego państwa członkowskiego.
8. Do celów niniejszego rozporządzenia przyjmujące państwo członkowskie upoważnia członków zespołów do korzystania [...] z europejskich baz danych oraz może upoważnić ich do korzystania ze swoich krajowych baz danych, [...] które to bazy danych są niezbędne do realizacji celów operacyjnych określonych w planie operacyjnym dotyczącym odprawy granicznej, ochrony granicy i powrotów. Członkowie zespołów korzystają wyłącznie z tych danych, które są niezbędne do wykonywania ich zadań i korzystania przez nich z uprawnień. Przed rozpoczęciem oddelegowania członków zespołów przyjmujące państwo członkowskie informuje Agencję o tym, jakie krajowe i europejskie bazy danych mogą zostać wykorzystane. Agencja udostępnia te informacje wszystkim państwom członkowskim biorącym udział w operacji wsparcia.

Korzystanie z baz danych odbywa się zgodnie z przepisami prawa Unii oraz prawa krajowego przyjmującego państwa członkowskiego w zakresie ochrony danych.

9. Decyzje o odmowie wjazdu zgodnie z art. 13 rozporządzenia (WE) nr 562/2006 podejmują wyłącznie funkcjonariusze straży granicznej przyjmującego państwa członkowskiego lub członkowie zespołów upoważnieni przez przyjmujące państwo członkowskie do działania w jego imieniu.

Artykuł 40

Dokument akredytacyjny

1. Agencja, we współpracy z przyjmującym państwem członkowskim, wydaje członkom zespołów dokument w języku urzędowym przyjmującego państwa członkowskiego i innym języku urzędowym instytucji Unii, który umożliwia stwierdzenie ich tożsamości oraz stanowi dowód na to, że jego posiadacz jest uprawniony do wykonywania zadań i korzystania z uprawnień, o których mowa w art. 39. Dokument ten zawiera następujące informacje w odniesieniu do każdego członka zespołów:
 - a) imię, nazwisko i obywatelstwo;
 - b) stopień lub nazwę stanowiska;
 - c) aktualne zdjęcie w formacie cyfrowym; oraz
 - d) zadania, do realizacji których jest upoważniony w trakcie oddelegowania.
2. Dokument jest zwracany Agencji po zakończeniu wspólnej operacji, oddelegowania zespołów wspierających zarządzanie migracjami, projektu pilotażowego, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej lub interwencji powrotowej.

Artykuł 41

Odpowiedzialność cywilna

1. W przypadku gdy członkowie zespołów działają w przyjmującym państwie członkowskim, ponosi ono zgodnie ze swoim prawem krajowym odpowiedzialność za wszelkie szkody spowodowane przez nich podczas operacji.

2. W przypadku gdy tego rodzaju szkoda została spowodowana rażącym niedbalstwem lub umyślnym naruszeniem przepisów, przyjmujące państwo członkowskie może zwrócić się do macierzystego państwa członkowskiego w celu uzyskania od niego zwrotu wszelkich kwot wypłaconych ofiarom lub osobom uprawnionym w ich imieniu.
3. Bez uszczerbku dla wykonywania swoich praw względem stron trzecich, każde państwo członkowskie odstępuje od wszelkich roszczeń wobec przyjmującego państwa członkowskiego lub jakiegokolwiek innego państwa członkowskiego z tytułu poniesionych szkód, z wyjątkiem przypadków rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów.
4. Wszelkie spory pomiędzy państwami członkowskimi dotyczące stosowania ust. 2 i 3, które nie mogą być rozwiązane w drodze negocjacji, są przez nie przedkładane Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej zgodnie z art. 273 TFUE.
5. Bez uszczerbku dla wykonywania swoich praw względem stron trzecich Agencja pokrywa koszty związane ze szkodami dotyczącymi wyposażenia Agencji poniesionymi w trakcie operacji, z wyjątkiem przypadków rażącego niedbalstwa lub umyślnego naruszenia przepisów.

Artykuł 42

Odpowiedzialność karna

W czasie wspólnej operacji, projektu pilotażowego, oddelegowania zespołów wspierających zarządzanie migracjami, szybkiej interwencji na granicy, operacji powrotowej lub interwencji powrotowej członków zespołów traktuje się tak samo jak funkcjonariuszy przyjmującego państwa członkowskiego w odniesieniu do wszelkich ewentualnych przestępstw popełnionych przeciwko nim lub przez nich.

SEKCJA 2

WYMIANA INFORMACJI I OCHRONA DANYCH

Artykuł 43

Systemy wymiany informacji

1. Agencja może podejmować wszelkie niezbędne środki w celu ułatwienia wymiany istotnych dla jej zadań informacji z Komisją i państwami członkowskimi oraz, w stosownych przypadkach, z właściwymi agencjami Unii. Opracowuje i stosuje ona system informacyjny umożliwiający wymianę informacji niejawnych z tymi podmiotami, a także danych osobowych, o których mowa w art. 44, 46, 47 i 48, zgodnie z decyzją Rady [2013/488](#) [...] oraz decyzją Komisji (UE, Euratom) 2015/444¹.
2. Agencja może podejmować wszelkie niezbędne środki w celu ułatwienia wymiany istotnych dla jej zadań informacji ze Zjednoczonym Królestwem i Irlandią, jeżeli dotyczą one działań, w których te państwa uczestniczą zgodnie z art. 50 i art. 61 ust. 4.

¹ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

Artykuł 44

Ochrona danych

1. Podczas przetwarzania danych osobowych Agencja stosuje rozporządzenie (WE) nr 45/2001.
2. Zarząd ustanawia środki mające na celu umożliwienie stosowania przez Agencję rozporządzenia (WE) nr 45/2001, w tym również środki dotyczące inspektora ochrony danych działającego w ramach Agencji. Środki te ustanawia się po konsultacji z Europejskim Inspektorem Ochrony Danych.
3. Bez uszczerbku dla art. 46, 47 i 48 Agencja może przetwarzać dane osobowe w celach administracyjnych.
4. Bez uszczerbku dla art. 47 zakazuje się przekazywania danych osobowych przetwarzanych przez Agencję oraz dalszego przekazywania przez państwa członkowskie do organów państw trzecich lub stron trzecich, w tym do organizacji międzynarodowych, danych osobowych przetwarzanych w ramach niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 45

Cele przetwarzania danych osobowych

1. Agencja może przetwarzać dane osobowe jedynie do następujących celów:
 - a) realizacji swoich zadań polegających na organizacji i koordynacji wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy oraz w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami zgodnie z art. 46;
 - b) realizacji swoich zadań polegających na organizacji i koordynacji operacji powrotowych i interwencji powrotowych zgodnie z art. 47;

c) ułatwiania wymiany informacji z państwami członkowskimi, Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europolem lub Eurojustem zgodnie z art. 46;

d) analizy ryzyka przeprowadzanej przez Agencję zgodnie z art. 10;

e) identyfikacji i śledzenia statków w ramach EUROSUR-u zgodnie z art. 48.

f) zadań administracyjnych.

2. Wszelkie odnośne przetwarzanie danych osobowych jest prowadzone przy poszanowaniu zasady proporcjonalności i ściśle ograniczone do tych danych osobowych, które są niezbędne do celów, o których mowa w ust. 1.
3. Państwo członkowskie lub inna agencja Unii przekazująca dane osobowe Agencji określają cel lub cele ich przetwarzania wymienione w ust. 1. Jeżeli tego nie uczyniły, Agencja, zasięgnąwszy opinii dostawcy odnośnych danych osobowych, przetwarza je w celu określenia ich niezbędności w odniesieniu do celu lub celów ich dalszego przetwarzania wymienionych w ust. 1. Agencja może przetwarzać informacje do celu innego niż pierwotnie ustalony, o ile nowy cel jest wymieniony w ust. 1. [...]
4. Państwa członkowskie i inne agencje Unii mogą w chwili przekazywania danych osobowych wskazać wszelkie ograniczenia dostępu lub stosowania, ogólne lub szczegółowe, w tym w zakresie przekazywania, usuwania lub niszczenia. W przypadku gdy konieczność wprowadzenia takich ograniczeń pojawia się po przekazaniu danych, informują one o tym Agencję. Agencja przestrzega tych ograniczeń.

Artykuł 46

Przetwarzanie danych osobowych zgromadzonych podczas wspólnych operacji, projektów pilotażowych i szybkich interwencji na granicy oraz przez zespoły wspierające zarządzanie migracjami

1. Wykorzystywanie przez Agencję danych osobowych zgromadzonych i przekazanych jej przez państwa członkowskie lub jej własny personel w kontekście wspólnych operacji, projektów pilotażowych i szybkich interwencji na granicy, oraz przez zespoły wspierające zarządzanie migracjami ogranicza się do:
 - a) danych osobowych dotyczących osób podejrzanych przez właściwe organy państw członkowskich, w oparciu o uzasadnione przesłanki, o uczestnictwo w transgranicznych działaniach przestępczych, w tym w ułatwianiu działań związanych z nielegalną imigracją, handlu ludźmi lub terroryzmie;
 - b) danych osobowych dotyczących osób nielegalnie przekraczających granice zewnętrzne, których dane gromadzone są przez zespoły Europejskiej Straży Granicznej [...], w tym w trakcie ich działań w ramach zespołów wspierających zarządzanie migracjami, zgodnie z mandatem Agencji;
 - c) numerów rejestracyjnych, numerów identyfikacyjnych pojazdów, numerów telefonów lub numerów identyfikacyjnych statków niezbędnych do badania i analizowania szlaków i metod wykorzystywanych do nielegalnej imigracji i przestępczości transgranicznej, o których mowa w ust. 1 lit. a) i b).
2. Dane osobowe, o których mowa w ust. 1, mogą być przetwarzane przez Agencję w następujących przypadkach:
 - a) jeżeli konieczne jest przekazanie ich do Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europolu lub Eurojustu do wykorzystania zgodnie z ich odpowiednimi mandatami oraz zgodnie z art. 51;

b) jeżeli konieczne jest przekazanie ich do organów właściwych państw członkowskich, odpowiedzialnych za kontrolę graniczną, migrację, azyl lub egzekwowanie prawa w celu wykorzystania zgodnie z prawem krajowym oraz krajowymi i unijnymi przepisami o ochronie danych;

c) w przypadkach gdy jest to konieczne w celu przygotowania analiz ryzyka.

3. Dane osobowe są usuwane natychmiast po ich przekazaniu do Europejskiego Urzędu Wsparcia w dziedzinie Azylu, Europolu lub Eurojustu lub do właściwych organów państw członkowskich, bądź po wykorzystaniu ich do przygotowania analiz ryzyka. Okres ich przechowywania nie może w żadnym przypadku przekroczyć [...] 90 dni od dnia ich zgromadzenia. Dane umieszczane w wynikach analiz ryzyka są anonimizowane.

Artykuł 47

Przetwarzanie danych osobowych w kontekście operacji powrotowych i interwencji powrotowych

1. Podczas wykonywania swoich zadań związanych z organizacją i koordynacją operacji powrotowych i prowadzenia interwencji powrotowych Agencja może przetwarzać dane osobowe osób powracających.
2. Przetwarzanie takich danych osobowych jest ściśle ograniczone do tych danych osobowych, które są wymagane do celów operacji powrotowych lub interwencji powrotowych.
3. Dane osobowe są usuwane natychmiast po osiągnięciu celu, dla którego zostały zgromadzone, nie później jednak niż 30 dni po zakończeniu operacji powrotowej lub interwencji powrotowej.
4. W przypadku gdy dane osobowe osób powracających nie zostały przekazane przewoźnikowi przez państwo członkowskie, Agencja może przekazać takie dane.

Artykuł 48

Przetwarzanie danych osobowych w ramach EUROSUR-u

Agencja może przetwarzać dane osobowe zgodnie z art. 13 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1052/2013.

Artykuł 49

Zasady bezpieczeństwa w zakresie ochrony informacji niejawnych i szczególnie chronionych informacji jawnych

1. Agencja stosuje przepisy Komisji dotyczące bezpieczeństwa określone w decyzji Komisji (UE, Euratom) 2015/444¹. Przepisy te mają zastosowanie między innymi do wymiany, przetwarzania i przechowywania informacji niejawnych.
2. Agencja stosuje przepisy bezpieczeństwa dotyczące przetwarzania szczególnie chronionych informacji jawnych określone w decyzji, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu i wprowadzone w życie przez Komisję. Zarząd ustanawia środki mające na celu umożliwienie stosowania tych przepisów bezpieczeństwa.

¹ Decyzja Komisji (UE, Euratom) 2015/444 z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie przepisów bezpieczeństwa dotyczących ochrony informacji niejawnych UE (Dz.U. L 72 z 17.3.2015, s. 53).

SEKCJA 3

WSPÓŁPRACA ZE STRONY AGENCJI

Artykuł 50

Współpraca z Irlandią i Zjednoczonym Królestwem

1. Agencja ułatwia współpracę operacyjną państw członkowskich z Irlandią i Zjednoczonym Królestwem w konkretnych działaniach.
2. Pomoc, która zostanie zapewniona przez Agencję zgodnie z art. 7 ust. 1 lit. j), k) i l), obejmuje organizowanie wspólnych operacji powrotowych państw członkowskich, w których Irlandia albo Zjednoczone Królestwo, lub obydwa te państwa, również uczestniczą.
3. Stosowanie niniejszego rozporządzenia do granic Gibraltaru jest zawieszona do dnia osiągnięcia porozumienia w sprawie zakresu środków dotyczących przekraczania przez osoby granic zewnętrznych.

Artykuł 51

Współpraca z instytucjami, agencjami, organami i urzędami Unii oraz organizacjami międzynarodowymi

1. Agencja współpracuje z Komisją, innymi instytucjami Unii, Europejską Służbą Działań Zewnętrznych, Europolem, Europejskim Urzędem Wsparcia w dziedzinie Azylu, Agencją Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Eurojustem, Centrum Satelitarnym Unii Europejskiej, Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego oraz Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa, a także z innymi agencjami, organami i urzędami Unii w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem, zwłaszcza w celu zapobiegania nielegalnej imigracji i przestępczości transgranicznej, w tym ułatwianiu nielegalnej imigracji, handlowi ludźmi i terroryzmowi oraz zwalczania tych zjawisk.

W tym celu Agencja może współpracować z organizacjami międzynarodowymi właściwymi w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem.

2. Taka współpraca odbywa się w ramach porozumień roboczych zawartych z tymi organami. Takie porozumienia wymagają uzyskania wcześniejszego zatwierdzenia przez Komisję. W każdym przypadku Agencja informuje Parlament Europejski o wszelkich takich porozumieniach.
3. Agencja współpracuje z Komisją, [...], a w stosownych przypadkach z państwami członkowskimi, w zakresie działań odnoszących się do niniejszego rozporządzenia, a także, mimo że kwestie celne pozostają poza jego zakresem, do obszaru celnego, w tym do zarządzania ryzykiem, w przypadku gdy te dwa rodzaje działań mogą wzajemnie się wspomagać. Współpraca taka jest prowadzona bez uszczerbku dla obowiązków Komisji i państw członkowskich.
4. Instytucje, agencje, organy i urzędy Unii oraz organizacje międzynarodowe, o których mowa w ust. 1, wykorzystują informacje uzyskane od Agencji jedynie w ramach swoich kompetencji i z poszanowaniem praw podstawowych, w tym wymogów ochrony danych. Dalsze przekazywanie lub przekazywanie w inny sposób danych osobowych przetwarzanych przez Agencję innym agencjom lub organom Unii odbywa się na podstawie specjalnych porozumień roboczych dotyczących wymiany danych osobowych oraz z zastrzeżeniem uprzedniej zgody Europejskiego Inspektora Ochrony Danych. W odniesieniu do postępowania z informacją niejawnymi takie porozumienia przewidują, że instytucje, organy, urzędy i agencje Unii oraz organizacje międzynarodowe stosują zasady i standardy bezpieczeństwa równoważne do stosowanych przez Agencję.

5. Agencja może również, za zgodą odnośnych państw członkowskich, zaprosić obserwatorów z instytucji, agencji, organów i urzędów Unii lub organizacji międzynarodowych do udziału w swoich działaniach, zwłaszcza we wspólnych operacjach i projektach pilotażowych, analizie ryzyka i szkoleniach, w zakresie, w jakim ich obecność jest zgodna z celami tych działań, może przyczynić się do poprawy współpracy i wymiany najlepszych praktyk i nie ma wpływu na ogólne bezpieczeństwo i ochronę tych działań. Udział tych obserwatorów w analizie ryzyka i szkoleniach może mieć miejsce wyłącznie za zgodą odnośnych państw członkowskich. W odniesieniu do wspólnych operacji i projektów pilotażowych udział obserwatorów wymaga zgody przyjmującego państwa członkowskiego. Szczegółowe zasady udziału obserwatorów włącza się do planu operacyjnego. Agencja zapewnia takim obserwatorom odpowiednie szkolenia przed rozpoczęciem ich udziału w działaniach.

Artykuł 52

Współpraca europejska [...] w dziedzinie wspierania organów krajowych pełniących funkcje straży przybrzeżnej

1. Agencja, we współpracy z Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa oraz Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego, wspiera krajowe organy wykonujące funkcje straży przybrzeżnej na poziomie krajowym i unijnym oraz, w stosownych przypadkach, na poziomie międzynarodowym poprzez:
- a) udostępnianie, syntezę i analizę informacji [...] dostępnych w systemach zgłaszania statków i innych systemach informacyjnych prowadzonych przez agencje lub im udostępnianych, zgodnie z ich odpowiednimi podstawami prawnymi i bez uszczerbku dla prawa własności państw członkowskich dotyczącego danych;
 - b) zapewnianie usług nadzoru i łączności opartych na najnowszej technologii, w tym infrastruktury kosmicznej i naziemnej oraz czujników montowanych na wszelkich platformach [...];

c) budowanie potencjału dzięki opracowaniu wytycznych, zaleceń i najlepszych praktyk, a także poprzez wsparcie w zakresie szkoleń i wymiany personelu, z myślą o usprawnieniu wymiany informacji i współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej, z uwzględnieniem stosownych inicjatyw w tej dziedzinie;

d) udostępnianie potencjałów [...] przez planowanie i realizację operacji wielofunkcyjnych oraz udostępnianie aktywów i innych zdolności [...] w zakresie, w jakim są koordynowane przez agencje i za zgodą odnośnych państw członkowskich.

2. Warunki współpracy w zakresie funkcji straży przybrzeżnej między [...] Agencją a Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa i Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego są określane w porozumieniach roboczych zgodnie ze stosownymi mandatami i przepisami finansowymi mającymi zastosowanie do agencji. Takie porozumienie podlega zatwierdzeniu przez Zarząd Agencji, Radę Administracyjną Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego i Radę Administracyjną Europejskiej Agencji Kontroli Rybołówstwa.
3. Komisja [...], w ściślejszej współpracy z państwami członkowskimi, Agencją oraz Europejską Agencją Bezpieczeństwa Morskiego i Europejską Agencją Kontroli Rybołówstwa udostępnia praktyczny podręcznik dotyczący współpracy europejskiej w zakresie funkcji straży przybrzeżnej, zawierający wskazówki, zalecenia i najlepsze praktyki w zakresie wymiany informacji [...]. Komisja przyjmuje podręcznik w formie zalecenia.

Artykuł 53

Współpraca z państwami trzecimi

1. W kwestiach objętych działaniami Agencji i w zakresie wymaganym do wypełniania jej zadań Agencja ułatwia i wspiera współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi w ramach polityki stosunków zewnętrznych Unii, w tym w odniesieniu do ochrony praw podstawowych. Agencja i państwa członkowskie przestrzegają norm i standardów co najmniej równoważnych normom i standardom ustanowionym w prawodawstwie Unii, także wtedy, gdy współpraca z państwami trzecimi ma miejsce na terytorium tych państw. Ustanowienie współpracy z państwami trzecimi służy promowaniu europejskich standardów w zakresie zarządzania granicami i powrotów.
2. Agencja może współpracować z organami państw trzecich właściwymi w sprawach objętych niniejszym rozporządzeniem, z wykorzystaniem wsparcia delegatur Unii i w koordynacji z nimi, a także w ramach porozumień roboczych zawartych z tymi organami, zgodnie prawem i polityką Unii. Te porozumienia robocze dotyczą zarządzania współpracą operacyjną. Takie porozumienia wymagają uzyskania wcześniejszego zatwierdzenia przez Komisję.
3. W sytuacjach wymagających wzmocnionej pomocy technicznej i operacyjnej Agencja może koordynować współpracę operacyjną między państwami członkowskimi i państwami trzecimi w zakresie zarządzania granicami zewnętrznymi. [...] Agencja [...] ma możliwość realizacji [...] działań na granicach zewnętrznych, angażujących co najmniej jedno państwo członkowskie i jedno państwo trzecie sąsiadujące z tymi państwami członkowskimi, z zastrzeżeniem uzyskania zgody tego sąsiadującego państwa trzeciego, w tym realizacji tych działań na jego terytorium. Operacje przeprowadza się na podstawie planu operacyjnego uzgodnionego również z państwem członkowskim graniczącym z obszarem operacyjnym. Udział państw członkowskich we wspólnych operacjach na terytorium państw trzecich ma charakter dobrowolny. Komisję informuje się o takich działaniach.

- 3a. UE zawiera z państwem trzecim umowy o statusie w celu oddelegowania członków zespołów do działań, w ramach których członkowie zespołów będą posiadać uprawnienia wykonawcze, lub w stosownych przypadkach w inne działania. Umowa obejmuje wszelkie aspekty niezbędne do prowadzenia działań, zwłaszcza opis zakresu operacji, zakres odpowiedzialności karnej i cywilnej, zadania i uprawnienia członków zespołów. Umowa zapewnia pełne poszanowanie praw podstawowych w czasie operacji.
- 3b. Komisja sporządza wzór umowy o statusie w odniesieniu do działań na terytorium państw trzecich.
4. Agencja współpracuje z właściwymi organami państw trzecich w dziedzinie powrotów, w tym w zakresie uzyskiwania dokumentów podróży.
5. Agencja może również, za zgodą odnośnych państw członkowskich, zapraszać obserwatorów z państw trzecich do uczestnictwa w jej działaniach na granicach zewnętrznych, o których mowa w art. 13, operacjach powrotowych, o których mowa w art. 27, interwencjach powrotowych, o których mowa w art. 32, oraz szkoleniach, o których mowa w art. 35, w zakresie, w jakim ich obecność jest zgodna z celami tych działań, może przyczynić się do poprawy współpracy i wymiany najlepszych praktyk i nie ma wpływu na ogólne bezpieczeństwo tych działań. Udział tych obserwatorów może mieć miejsce wyłącznie za zgodą zainteresowanych państw członkowskich w przypadku działań, o których mowa w art. 13, 27 i 35, i jedynie za zgodą przyjmującego państwa członkowskiego w przypadku działań, o których mowa w art. 13 i 32. Szczegółowe zasady uczestnictwa obserwatorów włącza się do planu operacyjnego. Agencja zapewnia takim obserwatorom odpowiednie szkolenia przed rozpoczęciem ich udziału w działaniach.

6. Agencja uczestniczy we wdrażaniu porozumień międzynarodowych zawartych przez Unię z państwami trzecimi w ramach polityki stosunków zewnętrznych Unii oraz w odniesieniu do kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem.
7. Agencja może korzystać z finansowania Unii zgodnie z przepisami stosownych instrumentów wspierających politykę stosunków zewnętrznych Unii. Agencja może inicjować i finansować w państwach trzecich projekty pomocy technicznej dotyczące kwestii objętych niniejszym rozporządzeniem.
8. Zawierając umowy dwustronne z państwami trzecimi, państwa członkowskie mogą, w porozumieniu z Agencją, włączyć do nich postanowienia dotyczące roli i kompetencji Agencji zgodne z niniejszym rozporządzeniem, zwłaszcza w odniesieniu do uprawnień wykonawczych członków zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...] oddelegowywanych przez Agencję podczas wspólnych operacji, projektów pilotażowych, szybkich interwencji na granicy, operacji powrotowych lub interwencji powrotowych. Państwa członkowskie informują Komisję o takich postanowieniach.
9. Agencja informuje Parlament Europejski o działaniach, o których mowa w ust. 2 i 3.

Artykuł 54

Oficerowie łącznikowi w państwach trzecich

1. Agencja może oddelegować do państw trzecich ekspertów będących członkami jej personelu w charakterze oficerów łącznikowych, którzy powinni być objęci możliwie najwyższą ochroną, aby mogli wykonywać swoje obowiązki. Wchodzą oni w skład lokalnych lub regionalnych sieci współpracy oficerów łącznikowych ds. imigracji i ekspertów ds. bezpieczeństwa Unii i państw członkowskich, w tym sieci tworzonej na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 377/2004¹.

¹ Rozporządzenie Rady (WE) 377/2004 z dnia 19 lutego 2004 r. w sprawie utworzenia sieci oficerów łącznikowych ds. imigracji (Dz.U. L 64 z 2.3.2004, s. 1).

2. W ramach polityki stosunków zewnętrznych Unii priorytetowy charakter ma oddelegowanie oficerów łącznikowych do tych państw trzecich, które, jak wynika z analizy ryzyka, stanowią kraj pochodzenia lub tranzytu w odniesieniu do nielegalnej imigracji. Na zasadzie wzajemności Agencja może również przyjmować oficerów łącznikowych oddelegowywanych przez te państwa trzecie. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd przyjmuje co roku wykaz priorytetów. Oddelegowanie oficerów łącznikowych zatwierdzone jest przez Zarząd.
3. Zgodnie z prawem Unii i z prawami podstawowymi do zadań oficerów łącznikowych Agencji należy nawiązywanie i utrzymywanie kontaktów z właściwymi organami w państwach trzecich, do których zostali przydzieleni, z myślą o przyczynieniu się do zapobiegania i zwalczania nielegalnej imigracji oraz do powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich. Oficerowie łącznikowi ściśle koordynują swoje działania z delegaturami Unii.
4. Decyzja o oddelegowaniu oficerów łącznikowych do państw trzecich jest uzależniona od otrzymania uprzedniej opinii Komisji, a Parlament Europejski jest w pełni informowany o tych działaniach najszybciej jak to możliwe.

SEKCJA 4
RAMY OGÓLNE I ORGANIZACJA AGENCJI

Artykuł 55

Status prawny i siedziba

1. Agencja jest organem Unii. Ma ona osobowość prawną.
2. W każdym z państw członkowskich Agencja korzysta ze zdolności prawnej w najszerszym możliwym zakresie przyznawanym osobom prawnym na mocy ustawodawstw krajowych. Może ona, w szczególności, nabywać lub zbywać mienie ruchome i nieruchomości oraz być stroną postępowań sądowych.
3. Agencja jest niezależna w odniesieniu do wykonywania swojego mandatu operacyjnego i technicznego.
4. Agencję reprezentuje Dyrektor Wykonawczy.
5. Siedzibą Agencji jest Warszawa, Polska, z zastrzeżeniem realizacji art. 56.

Artykuł 56

Umowa w sprawie siedziby

1. Niezbędne ustalenia dotyczące pomieszczeń, które mają zostać przekazane Agencji w państwie członkowskim, w którym znajduje się jej siedziba, oraz obiektów, które mają być udostępnione przez to państwo członkowskie, jak również szczegółowe przepisy mające zastosowanie w państwie członkowskim do Dyrektora Wykonawczego, Zastępcy Dyrektora Wykonawczego, członków Zarządu, personelu Agencji i członków ich rodzin określa umowa w sprawie siedziby między Agencją a państwem członkowskim, w którym znajduje się jej siedziba.
2. Umowa w sprawie siedziby zostaje zawarta po uzyskaniu zgody Zarządu i nie później niż w terminie trzech miesięcy od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.
3. Państwo członkowskie, w którym znajduje się siedziba Agencji, zapewnia [...] warunki w celu zagwarantowania właściwego funkcjonowania Agencji, w tym wielojęzyczne kształcenie o orientacji europejskiej i odpowiednie połączenia transportowe.

Artykuł 57

Personel

1. Do personelu Agencji zastosowanie ma Regulamin pracowniczy urzędników Unii Europejskiej i warunki zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej oraz zasady przyjęte wspólnie przez instytucje Unii odnośnie do stosowania tego regulaminu pracowniczego i tych warunków zatrudnienia innych pracowników Unii.

2. Do celów wykonania art. 11, 21 i [...] art. 31 ust. 2 na stanowisko koordynatora lub oficera łącznikowego może zostać mianowany jedynie członek personelu Agencji podlegający regulaminowi pracowniczemu urzędników Unii Europejskiej lub tytułowi II warunków zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej. Do celów wykonania art. 19 ust. 8 jedynie oddelegowani funkcjonariusze straży granicznej lub członkowie innego właściwego personelu mogą zostać wyznaczeni do przydzielenia do zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...]. Zgodnie z tym artykułem Agencja wyznacza ekspertów krajowych, których przydziela się do zespołów Europejskiej Straży Granicznej [...].
3. Zarząd przyjmuje niezbędne środki wykonawcze w porozumieniu z Komisją zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej.
4. Zarząd może przyjąć przepisy mające na celu umożliwienie oddelegowywania [...] funkcjonariuszy straży granicznej lub innego właściwego personelu z państw członkowskich do Agencji. Przepisy te uwzględniają wymogi art. 19 ust. 8, a zwłaszcza fakt, że oddelegowani [...] [...] funkcjonariusze straży granicznej lub inny właściwy personel są uznawani za członków zespołów oraz wykonują zadania i posiadają uprawnienia przewidziane w art. 39. Obejmują one przepisy dotyczące warunków oddelegowania.

Artykuł 58

Przywileje i immunitety

Do Agencji i jej personelu zastosowanie ma Protokół w sprawie przywilejów i immunitetów Unii Europejskiej.

Artykuł 59

Odpowiedzialność

1. Odpowiedzialność umowną Agencji reguluje prawo właściwe dla danej umowy.
2. Do rozpoznania sporów na podstawie klauzuli arbitrażowej zamieszczonej w umowie zawartej przez Agencję właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej.
3. W przypadku odpowiedzialności pozaumownej Agencja naprawia wszelkie szkody wyrządzone przez jej jednostki lub jej personel przy wykonywaniu ich obowiązków zgodnie z ogólnymi zasadami wspólnymi dla ustawodawstw państw członkowskich.
4. Do rozpoznawania sporów dotyczących naprawienia szkody, o której mowa w ust. 3 właściwy jest Trybunał Sprawiedliwości.
5. Odpowiedzialność osobistą pracowników wobec Agencji regulują przepisy ustanowione w Regulaminie pracowniczym urzędników Unii Europejskiej i warunkach zatrudnienia innych pracowników Unii mających do nich zastosowanie.

Artykuł 60

Struktura administracyjna i zarządcza Agencji

W skład struktury administracyjnej i zarządczej Agencji wchodzi:

- a) Zarząd;
- b) Dyrektor Wykonawczy;

- c) [...]
- d) Forum Konsultacyjne; oraz
- e) urzędnik ds. praw podstawowych.

Artykuł 61

Funkcje Zarządu

1. Zarząd dokonuje następujących czynności:
 - a) mianuje Dyrektora Wykonawczego na wniosek Komisji zgodnie z art. 68;
 - b) mianuje Zastępcę Dyrektora Wykonawczego na wniosek Dyrektora Wykonawczego i zgodnie z art. 68; [...]
 - c) przyjmuje decyzje w sprawie przeprowadzenia ocen podatności na zagrożenia zgodnie z art. 12 ust. 1, 2 i 8. Decyzje ustanawiające środki [...] zgodnie z art. 12 ust. [...] § przyjmowane są większością dwóch trzecich głosów członków uprawnionych do głosowania;
 - c1) przyjmuje decyzje w sprawie ustanowienia wspólnego zintegrowanego modelu analizy ryzyka zgodnie z art. 10 ust. 1;
 - c2) przyjmuje decyzje dotyczące charakteru oddelegowania oficerów łącznikowych w państwach członkowskich zgodnie z art. 11 (2a);
 - c3) przyjmuje strategię operacyjną i techniczną w zakresie europejskiego zintegrowanego zarządzania granicami zgodnie z art. 3 ust. 2;

c4) przyjmuje decyzję w sprawie profiliów i łącznej liczby funkcjonariuszy straży granicznej lub członków innego właściwego personelu, którzy mają być udostępniani do zespołów Europejskiej Straży Granicznej zgodnie z art. 19 ust. 2;

c5) przyjmuje decyzję w sprawie profiliów i minimalnej liczby funkcjonariuszy straży granicznej lub członków innego właściwego personelu odpowiadających tym profilom, którzy mają być udostępniani do zasobu szybkiej rezerwy zespołów Europejskiej Straży Granicznej zgodnie z art. 19 ust. 4 większością trzech czwartych głosów;

d) przyjmuje skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Agencji za poprzedni rok i przesyła je, najpóźniej do dnia 1 lipca, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu; roczne sprawozdanie ogólne z działalności podaje się do wiadomości publicznej;

e) przed dniem 30 listopada każdego roku, po uwzględnieniu opinii Komisji, przyjmuje, większością dwóch trzecich głosów członków uprawnionych do głosowania, jednolity dokument programowy zawierający program wieloletni Agencji i jej program prac na kolejny rok i przesyła go Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komisji;

f) ustanawia procedury podejmowania przez Dyrektora Wykonawczego decyzji dotyczących zadań operacyjnych i technicznych Agencji;

g) przyjmuje większością dwóch trzecich głosów członków uprawnionych do głosowania roczny budżet Agencji i wykonuje inne funkcje w odniesieniu do budżetu Agencji, zgodnie z sekcją 5 niniejszego rozdziału;

h) wykonuje uprawnienia dyscyplinarne w stosunku do Dyrektora Wykonawczego oraz – w porozumieniu z Dyrektorem Wykonawczym – w stosunku do Zastępcy Dyrektora;

- i) ustanawia swój regulamin wewnętrzny;
- j) określa strukturę organizacyjną Agencji i przyjmuje politykę kadrową Agencji, w szczególności wieloletni plan w zakresie polityki kadrowej. Zgodnie ze stosownymi przepisami rozporządzenia Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002¹ wieloletni plan w zakresie polityki kadrowej jest przedstawiany Komisji i władzy budżetowej po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji;
- k) przyjmuje strategię zwalczania nadużyć finansowych, proporcjonalną do ryzyka nadużyć finansowych, uwzględniając koszty i korzyści środków planowanych do wdrożenia;
- l) przyjmuje wewnętrzny regulamin zapobiegania konfliktom interesów i zarządzania nimi w odniesieniu do swoich członków;
- m) wykonuje zgodnie z ust. 7, w odniesieniu do personelu Agencji, uprawnienia powierzone organowi powołującemu na mocy regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej oraz organowi upoważnionemu do zawierania umów o pracę („organowi powołującemu”) na mocy warunków zatrudnienia innych pracowników Unii;
- n) przyjmuje odpowiednie przepisy wykonawcze w celu stosowania Regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej i warunków zatrudnienia innych pracowników Unii, zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego;

¹ Rozporządzenie Komisji (WE, Euratom) nr 2343/2002 z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów określonych w art. 185 rozporządzenia Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 w sprawie rozporządzenia finansowego mającego zastosowanie do budżetu ogólnego Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 357 z 31.12.2002, s. 72).

o) zapewnia odpowiednie działania następcze wynikające z ustaleń i zaleceń pochodzących z wewnętrznych i zewnętrznych sprawozdań z audytu i ocen, a także z dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF);

p) przyjmuje i regularnie aktualizuje plany komunikacji i rozpowszechniania informacji, o których mowa w art. 7 ust. 3, na podstawie analizy potrzeb;

q) powołuje księgowego, zgodnie z Regulaminem pracowniczym urzędników Unii Europejskiej i warunkami zatrudnienia innych pracowników Unii Europejskiej, który zachowuje całkowitą niezależność w wykonywaniu swoich obowiązków;

r) mianuje urzędnika ds. praw podstawowych zgodnie z art. 71 ust. 1;

s) zatwierdza porozumienia robocze z państwami trzecimi.

2. Projekty decyzji w sprawie szczególnych działań Agencji, które mają być przeprowadzone na granicach zewnętrznych któregośkolwiek państwa członkowskiego lub w bezpośrednim sąsiedztwie tych granic, wymagają głosowania za ich przyjęciem przez członka Zarządu reprezentującego to państwo członkowskie.
3. Zarząd może doradzać Dyrektorowi Wykonawczemu w każdej sprawie [...] związanej z rozwojem zarządzania operacyjnego granicami zewnętrznymi i powrotami, w tym z działaniami dotyczącymi badań.

4. Zarząd podejmuje decyzje odnośnie do uczestnictwa Irlandii lub Zjednoczonego Królestwa w określonych działaniach, na ich wniosek.

Zarząd podejmuje decyzję w odniesieniu do każdego przypadku bezwzględną większością głosów członków posiadających prawo głosu. Podejmując decyzję Zarząd rozważa, czy uczestnictwo Irlandii lub Zjednoczonego Królestwa przyczyni się do wykonania przedmiotowych działań. Decyzja określa wkład finansowy Irlandii lub Zjednoczonego Królestwa na rzecz działania, do którego odnosi się wniosek o uczestnictwo.

5. Zarząd co roku przesyła władzy budżetowej wszelkie informacje mające znaczenie dla wyniku procedur oceny przeprowadzonych przez Agencję.
6. Zarząd może ustanowić niewielką Radę Wykonawczą wspomagającą jego oraz Dyrektora Wykonawczego przy przygotowywaniu decyzji, programów i działań przyjmowanych przez Zarząd oraz, jeśli to konieczne, podejmującą w pilnych przypadkach niektóre decyzje tymczasowe w imieniu Zarządu, z wyłączeniem decyzji wymagających zatwierdzenia wzmocnioną większością głosów Zarządu.
7. Zarząd przyjmuje, zgodnie z art. 110 regulaminu pracowniczego, decyzję opartą na art. 2 ust. 1 regulaminu pracowniczego urzędników Unii Europejskiej oraz na art. 6 warunków zatrudnienia innych pracowników Unii, przekazującą właściwe uprawnienia organu powołującego Dyrektorowi Wykonawczemu i określającą warunki ewentualnego zawieszenia tego przekazania uprawnień. Dyrektor Wykonawczy jest uprawniony do dalszego przekazania tych uprawnień.

W sytuacji wyjątkowej Zarząd może w drodze decyzji tymczasowo zawiesić przekazanie uprawnień organu powołującego Dyrektorowi Wykonawczemu i osobom przez niego upoważnionym i wykonywać je samodzielnie lub przekazać je jednemu ze swoich członków lub członkowi personelu innemu niż Dyrektor Wykonawczy.

Artykuł 62

Skład Zarządu

1. Nie naruszając postanowień ust. 3 w skład Zarządu wchodzi po jednym przedstawicielu każdego państwa członkowskiego oraz dwóch przedstawicieli Komisji, z których każdy posiada prawo głosu. W tym celu każde państwo członkowskie wyznacza członka Zarządu, jak również jego zastępcę, który będzie reprezentować członka w razie jego nieobecności. Komisja wyznacza dwóch członków i ich zastępców. Kadencja trwa cztery lata. Kadencja może zostać przedłużona.
2. Członkowie Zarządu są powoływani na podstawie wysokiego poziomu odpowiedniego doświadczenia i fachowej wiedzy w dziedzinie współpracy operacyjnej dotyczącej zarządzania granicami i powrotów, przy uwzględnieniu ich odpowiednich umiejętności zarządczych, administracyjnych i planowania budżetu. [...] Dążą do osiągnięcia zrównoważonej reprezentacji mężczyzn i kobiet w Zarządzie.

3. W Agencji uczestniczą kraje włączone we wdrażanie, stosowanie i rozwijanie dorobku Schengen. Każdy z tych krajów posiada w Zarządzie jednego przedstawiciela i jednego zastępcę. Na mocy stosownych postanowień umów dotyczących stowarzyszenia opracowano porozumienia, które określają charakter i zakres oraz szczegółowe zasady uczestnictwa tych krajów w pracy Agencji, w tym również postanowienia dotyczące wkładów finansowych i personelu.

Artykuł 63

Programowanie wieloletnie i roczne programy prac

1. Zarząd do dnia 30 listopada każdego roku przyjmuje dokument programowy zawierający programowanie wieloletnie i program roczny Agencji na kolejny rok na podstawie projektu przedłożonego przez Dyrektora Wykonawczego, uwzględniając opinię Komisji oraz – w odniesieniu do programowania wieloletniego – po zasięgnięciu opinii Parlamentu Europejskiego. Zarząd przekazuje ten dokument do Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji.
2. Dokument, o którym mowa w ust. 1, otrzymuje ostateczne brzmienie po ostatecznym zatwierdzeniu budżetu ogólnego oraz, o ile to konieczne, jest odpowiednio korygowany.
3. W programowaniu wieloletnim określa się ogólny program strategiczny w średnim i długim okresie, w tym cele, oczekiwane rezultaty i wskaźniki skuteczności, a także plan zasobów, w tym w odniesieniu do wieloletniego budżetu i personelu. W programowaniu wieloletnim określa się strategiczne obszary interwencji oraz wyjaśnia, jakie działania należy podjąć dla osiągnięcia celów. Obejmuje ono strategię w zakresie stosunków z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, a także działania powiązane z tą strategią.

4. Programowanie wieloletnie realizowane jest w drodze rocznych programów prac i, w stosownych przypadkach, jest aktualizowane w świetle wyników oceny, o której mowa w art. 80. Wyniki tych ocen są również uwzględniane, w stosownych przypadkach, w rocznym programie prac na kolejny rok.
5. Roczny program prac zawiera opis działań do sfinansowania, obejmujący szczegółowe cele i oczekiwane wyniki, w tym wskaźniki skuteczności działania. Zawiera również informacje o środkach finansowych i zasobach ludzkich przeznaczanych na każde działanie, zgodnie z zasadami sporządzania budżetu zadaniowego i zarządzania kosztami działań. Roczny program prac jest spójny z programowaniem wieloletnim. Jasno wskazuje się w nim zadania dodane, zmienione lub usunięte w porównaniu z poprzednim rokiem budżetowym.
6. Roczny program prac jest przyjmowany zgodnie z programem działalności legislacyjnej Unii w odpowiednich obszarach zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów.
7. W przypadku gdy po przyjęciu rocznego programu prac Agencji powierzane jest nowe zadanie, Zarząd zmienia roczny program prac.
8. Wszelkie istotne zmiany rocznego programu prac przyjmowane są zgodnie z tą samą procedurą, która ma zastosowanie do przyjmowania pierwotnego rocznego programu prac. Zarząd może powierzyć Dyrektorowi Wykonawczemu uprawnienie do wprowadzania do rocznego programu prac zmian innych niż istotne.

Artykuł 64

Przewodnictwo Zarządu

1. Zarząd wybiera spośród swoich członków posiadających prawo głosu Przewodniczącego i Zastępcę Przewodniczącego. Przewodniczący i Zastępca Przewodniczącego są wybierani większością dwóch trzecich głosów członków Zarządu posiadających prawo głosu. Zastępca Przewodniczącego zastępuje z urzędu Przewodniczącego w sytuacji, w której nie może on pełnić swoich obowiązków.
2. Kadencja Przewodniczącego i Zastępcy Przewodniczącego wygasa wraz z ustaniem członkostwa w Zarządzie, odpowiednio, Przewodniczącego lub Zastępcy Przewodniczącego. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszego przepisu kadencja Przewodniczącego lub Zastępcy Przewodniczącego trwa cztery lata. Mogą być oni wybrani ponownie tylko raz.

Artykuł 65

Posiedzenia

1. Posiedzenia Zarządu zwołuje jego Przewodniczący.
2. W obradach bierze udział bez prawa głosu Dyrektor Wykonawczy Agencji.
3. Zarząd odbywa przynajmniej dwa posiedzenia zwyczajne w roku. Dodatkowo Zarząd zbiera się z inicjatywy Przewodniczącego, na wniosek Komisji lub na wniosek co najmniej jednej trzeciej swoich członków.
4. Irlandia i Zjednoczone Królestwo są zapraszane do uczestnictwa w posiedzeniach Zarządu.

5. Zarząd może zaprosić przedstawiciela [...] stosownych instytucji, agencji, organów i urzędów Unii [...].
6. Zarząd może zaprosić na swoje posiedzenie w charakterze obserwatora, zgodnie ze swoim regulaminem wewnętrznym, dowolną osobę, której opinia może mieć znaczenie.
7. Z zastrzeżeniem przepisów regulaminu wewnętrznego, członkowie Zarządu mogą być wspomagani przez doradców lub ekspertów.
8. Obsługę sekretariatu Zarządu zapewnia Agencja.

Artykuł 66

Głosowanie

1. Nie naruszając postanowień art. 19 ust. 4, art. 61 ust. 1 lit. c), e) i g), art. 64 ust. 1, jak również art. 68 ust. 2 i 4 Zarząd podejmuje swoje decyzje bezwzględną większością głosów swoich członków posiadających prawo głosu.
2. Każdy członek ma jeden głos. [...] W przypadku nieobecności członka jego zastępca jest uprawniony do wykonywania jego prawa głosu. Dyrektor Wykonawczy nie bierze udziału w głosowaniu.
3. W regulaminie wewnętrznym określa się bardziej szczegółowe przepisy dotyczące głosowania, zwłaszcza warunki działania przez członka w imieniu innego członka, jak również, w stosownych przypadkach, wszelkie wymagania dotyczące kworum.
4. Kraje włączone we wdrażanie, stosowanie i rozwijanie dorobku Schengen mają ograniczone prawo głosu zgodnie z odpowiednimi porozumieniami. Aby umożliwić państwom stowarzyszonym wykonywanie ich prawa głosu, Agencja szczegółowo określa porządek obrad, wskazując punkty, w odniesieniu do których przyznano ograniczone prawo głosu.

Artykuł 67

Zadania i uprawnienia Dyrektora Wykonawczego

1. Agencją zarządza Dyrektor Wykonawczy, który jest całkowicie niezależny w wykonywaniu swoich obowiązków. Bez uszczerbku dla odpowiednich uprawnień Komisji i Zarządu Dyrektor Wykonawczy nie zwraca się o instrukcje do jakiegokolwiek rządu lub innego organu ani ich nie przyjmuje.
2. Parlament Europejski lub Rada mogą wezwać Dyrektora Wykonawczego do przedstawienia sprawozdania z wykonywania jego zadań, zwłaszcza dotyczących wdrażania i monitorowania strategii w zakresie praw podstawowych, skonsolidowanego rocznego sprawozdania Agencji z działalności za poprzedni rok, programu prac na nadchodzący rok oraz programowania wieloletniego Agencji.
3. Dyrektor Wykonawczy ma następujące zadania i uprawnienia:
 - a) przygotowuje i wprowadza w życie decyzje oraz programy i działania przyjęte przez Zarząd Agencji w granicach określonych niniejszym rozporządzeniem, przepisami wykonawczymi do niego oraz innymi stosownymi przepisami;
 - b) podejmuje wszelkie niezbędne kroki, włączając w to przyjęcie wewnętrznych instrukcji administracyjnych oraz publikację komunikatów w celu zapewnienia bieżącego administrowania i funkcjonowania Agencji zgodnie z przepisami niniejszego rozporządzenia;
 - c) przygotowuje co roku dokument programowy i przedkłada go Zarządowi po zasięgnięciu opinii Komisji;
 - d) przygotowuje co roku skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności Agencji i przedkłada je Zarządowi;

e) opracowuje projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji zgodnie z art. 75 oraz wykonuje budżet zgodnie z art. 76;

f) przekazuje swoje uprawnienia innym członkom personelu Agencji z zastrzeżeniem zasad, które zostaną przyjęte zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 61 ust. 1 lit. i);

g) przyjmuje [...] zalecenie w sprawie środków [...] zgodnie z art. 12 ust. [...] 7, w tym służące zaproponowaniu państwom członkowskim zainicjowania i przeprowadzenia wspólnych operacji, szybkich interwencji na granicy i innych działań, o których mowa w art. 13 ust. 2;

h) ocenia, zatwierdza i koordynuje propozycje składane przez państwa członkowskie dotyczące wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy zgodnie z art. 14 ust. 3;

h1) ocenia, zatwierdza i koordynuje propozycje składane przez państwa członkowskie dotyczące wspólnych operacji powrotowych lub interwencji powrotowych zgodnie z art. 27 i 32;

i) zapewnia realizację planów operacyjnych, o których mowa w art. 15, 16 i 32 ust. 4;

j) Ocenia, we współpracy z właściwymi agencjami Unii zgodnie z art. 17 ust. 2, składane przez państwo członkowskie wnioski o pomoc w formie zespołów wspierających zarządzanie migracjami i oszacowanie jego potrzeb;

k) zapewnia wykonanie decyzji [...] Rady, o której mowa w art. 18;

l) wycofuje finansowanie wspólnej operacji, zespołów wspierających zarządzanie migracjami lub szybkiej interwencji na granicy bądź zawiesza lub kończy takie operacje zgodnie z art. 24;

m) ocenia wyniki wspólnych operacji, zespołów wspierających zarządzanie migracjami, operacji powrotowych, interwencji powrotowych i szybkich interwencji na granicy zgodnie z art. 25;

n) określa minimalną ilość wyposażenia technicznego na podstawie potrzeb Agencji, mając na względzie zwłaszcza jej zdolność do realizacji wspólnych operacji, delegowania zespołów wspierających zarządzanie migracjami, interwencji powrotowych, operacji powrotowych i szybkich interwencji na granicy zgodnie z art. 38 ust. 2;

o) sporządza plan działania będący następstwem wyników wewnętrznych lub zewnętrznych sprawozdań z audytu i ocen, a także dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz składa sprawozdania z postępów dwa razy do roku Komisji oraz regularnie Zarządowi;

p) chroni interesy finansowe Unii poprzez stosowanie środków zapobiegawczych przeciwko nadużyciom finansowym, korupcji i innym nielegalnym działaniom poprzez skuteczną kontrolę oraz – w razie wykrycia nieprawidłowości – odzyskiwanie kwot nienależnie wypłaconych, a także, w stosownych przypadkach, poprzez nakładanie skutecznych, proporcjonalnych i odstrasżających kar administracyjnych i finansowych;

q) opracowuje strategię Agencji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych i przedstawia ją Zarządowi do zatwierdzenia.

4. Dyrektor Wykonawczy odpowiada za swoje działania przed Zarządem.

5. Dyrektor Wykonawczy jest przedstawicielem prawnym Agencji.

Artykuł 68

Powoływanie Dyrektora Wykonawczego i Zastępcy Dyrektora Wykonawczego

1. Komisja zgłasza co najmniej dwóch kandydatów na stanowisko Dyrektora Wykonawczego [...] na podstawie listy powstałej po opublikowaniu ogłoszenia o wolnym stanowisku w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* oraz, w stosownych przypadkach, w prasie lub na stronach internetowych.
2. Dyrektor Wykonawczy jest powoływany przez Zarząd na podstawie osiągnięć oraz udokumentowanych umiejętności w zakresie administracji i zarządzania na wysokim szczeblu, jak również stosownego doświadczenia zawodowego na wyższym szczeblu w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów. Zarząd podejmuje decyzję większością dwóch trzecich głosów swoich członków posiadających prawo głosu.

Zarząd jest uprawniony do odwołania Dyrektora Wykonawczego na wniosek Komisji, zgodnie z tą samą procedurą.
3. Dyrektor Wykonawczy wspomagany jest przez Zastępcę Dyrektora Wykonawczego. Jeżeli Dyrektor Wykonawczy jest nieobecny lub niedysponowany, jego obowiązki przejmuje Zastępca Dyrektora Wykonawczego.

4. Zastępca Dyrektora Wykonawczego jest powoływany przez Zarząd na wniosek [...] Dyrektora Wykonawczego na podstawie osiągnięć oraz udokumentowanych odpowiednich umiejętności w zakresie administracji i zarządzania, jak również stosownego doświadczenia zawodowego w dziedzinie zarządzania granicami zewnętrznymi i powrotów. Dyrektor Wykonawczy zgłasza co najmniej dwóch kandydatów na stanowisko Zastępcy Dyrektora Wykonawczego. Zarząd podejmuje decyzję większością dwóch trzecich głosów swoich członków posiadających prawo głosu..

Zarząd jest uprawniony do odwołania Zastępcy Dyrektora Wykonawczego zgodnie z tą samą procedurą.

5. Kadencja Dyrektora Wykonawczego trwa pięć lat. Pod koniec tego okresu Komisja dokonuje ewaluacji, uwzględniając ocenę pracy Dyrektora Wykonawczego oraz przyszłe zadania i wyzwania stojące przed Agencją.
6. Zarząd, działając na wniosek Komisji, w którym brana jest pod uwagę ewaluacja, o której mowa w ust. 5, może wydłużyć kadencję Dyrektora Wykonawczego tylko raz, na okres najwyżej pięciu lat.
7. Kadencja Zastępcy Dyrektora Wykonawczego trwa pięć lat. Może być ona wydłużona przez Zarząd na kolejną, najwyżej pięcioletnią kadencję tylko raz.

Artykuł 69

[...]

Artykuł 70

Forum Konsultacyjne

1. Agencja ustanawia Forum Konsultacyjne wspierające Dyrektora Wykonawczego i Zarząd w kwestiach związanych z prawami podstawowymi.
2. Agencja zaprasza Europejski Urząd Wsparcia w dziedzinie Azylu, Agencję Praw Podstawowych Unii Europejskiej, Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców oraz inne właściwe organizacje do uczestnictwa w Forum Konsultacyjnym. Na wniosek Dyrektora Wykonawczego Zarząd podejmuje decyzję w sprawie składu i metod pracy Forum Konsultacyjnego oraz sposobów przekazywania mu informacji.
3. Zasięga się opinii Forum Konsultacyjnego w kwestiach związanych z dalszym rozwojem i wdrażaniem strategii w zakresie praw podstawowych, kodeksami postępowania i wspólnymi podstawowymi programami szkoleń.
4. Forum Konsultacyjne sporządza roczne sprawozdanie ze swoich działań. Sprawozdanie to jest podawane do wiadomości publicznej.
5. Bez uszczerbku dla zadań urzędnika ds. praw podstawowych Forum Konsultacyjne ma dostęp do wszelkich informacji dotyczących poszanowania praw podstawowych, w tym poprzez realizację wizyt na miejscu w przypadku wspólnych operacji lub szybkich interwencji na granicy, pod warunkiem uzyskania zgody przyjmującego państwa członkowskiego.

Artykuł 71

Urzędnik ds. praw podstawowych

1. Zarząd mianuje urzędnika ds. praw podstawowych posiadającego niezbędne kwalifikacje i doświadczenie w dziedzinie praw podstawowych.
2. Urzędnik ds. praw podstawowych jest niezależny w pełnieniu swoich obowiązków, podlega bezpośrednio Zarządowi i współpracuje z Forum Konsultacyjnym. Urzędnik ds. praw podstawowych składa regularne sprawozdania stanowiące jego wkład w mechanizm monitorowania praw podstawowych.
3. W odniesieniu do planów operacyjnych sporządzanych zgodnie z art. 15, 16 i 32 ust. 4 zasięga się opinii urzędnika ds. praw podstawowych, który ma dostęp do wszelkich informacji dotyczących poszanowania praw podstawowych w odniesieniu do wszystkich działań Agencji.

Artykuł 72

Mechanizm skarg

1. Agencja we współpracy z urzędnikiem ds. praw podstawowych podejmuje niezbędne środki, aby ustanowić zgodnie z niniejszym artykułem mechanizm skarg, w celu monitorowania i zapewnienia poszanowania praw podstawowych we wszystkich działaniach Agencji.
2. Każda osoba, którą bezpośrednio dotknęły działania personelu uczestniczącego we wspólnej operacji, projekcie pilotażowym, szybkiej interwencji na granicy, zespołach wspierających zarządzanie migracjami, operacji powrotowej lub interwencji powrotowej i która uważa, że jej prawa podstawowe zostały naruszone w wyniku tych działań, lub wszelkie strony trzecie interweniujące w imieniu takiej osoby mogą wnieść pisemną skargę do Agencji.

3. Dopuszczalne są jedynie uzasadnione skargi dotyczące konkretnego przypadku naruszenia praw podstawowych. [...]
4. Urzędnik ds. praw podstawowych jest odpowiedzialny za rozpatrywanie skarg wpływających do Agencji zgodnie z prawem do dobrej administracji. W tym celu urzędnik ds. praw podstawowych bada dopuszczalność skargi, rejestruje dopuszczalne skargi, przekazuje wszystkie zarejestrowane skargi do Dyrektora Wykonawczego, przekazuje skargi dotyczące [...] członków zespołów do ich macierzystego państwa członkowskiego oraz rejestruje działania następcze Agencji lub tego państwa członkowskiego.
5. W przypadku zarejestrowanej skargi dotyczącej członka personelu Agencji Dyrektor Wykonawczy zapewnia podjęcie odpowiednich działań następczych, w tym, w stosownych przypadkach, środków dyscyplinarnych. Dyrektor Wykonawczy informuje urzędnika ds. praw podstawowych o ustaleniach i działaniach następczych Agencji wynikających ze skargi. W przypadku gdy skarga odnosi się do kwestii ochrony danych, Dyrektor Wykonawczy angażuje inspektora ochrony danych Agencji.
6. W przypadku zarejestrowanej skargi dotyczącej funkcjonariusza straży granicznej państwa przyjmującego lub członka zespołów, w tym oddelegowanych członków zespołów lub oddelegowanych ekspertów krajowych, macierzyste państwo członkowskie zapewnia odpowiednie działania następcze, w tym, w stosownych przypadkach, środki dyscyplinarne i inne środki zgodnie z prawem krajowym. Właściwe państwo członkowskie informuje urzędnika ds. praw podstawowych o ustaleniach i działaniach następczych wynikających ze skargi.
7. Urzędnik ds. praw podstawowych informuje Dyrektora Wykonawczego i Zarząd o ustaleniach i działaniach następczych podejmowanych przez Agencję i państwa członkowskie.

8. Zgodnie z prawem do dobrej administracji, jeżeli skarga jest dopuszczalna, skarżący są informowani, że skarga została zarejestrowana, że rozpoczęto analizę i że odpowiedź na skargę zostanie przesłana najszybciej jak to możliwe. Jeżeli skarga jest niedopuszczalna, skarżących informuje się o przyczynach i przedstawia dalsze możliwości co do skierowania ich zastrzeżeń.
9. Urzędnik ds. praw podstawowych, po zasięgnięciu opinii Forum Konsultacyjnego, opracowuje standardowy formularz skargi, w którym wymaga się szczegółowych i konkretnych informacji o domniemanym naruszeniu praw podstawowych. Urzędnik ds. praw podstawowych przedkłada ten formularz Dyrektorowi Wykonawczemu i Zarządowi.
- Agencja udostępnia standardowy formularz skargi w większości powszechnie używanych języków na stronie internetowej Agencji, a także w wersji papierowej w trakcie wszystkich działań Agencji. Skargi są rozpatrywane przez urzędnika ds. praw podstawowych również w przypadku przedłożenia ich w innej formie niż standardowy formularz skargi.
10. Wszystkie dane osobowe zawarte w skardze są rozpatrywane i przetwarzane przez Agencję[...], w tym urzędnika ds. praw podstawowych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 45/2001, a przez państwa członkowskie zgodnie z dyrektywą 95/46/WE i decyzją ramową Rady 2008/977/WSiSW.
- Przedłożenie skargi przez skarżącego jest jednoznaczne z wyrażeniem przez niego zgody na przetwarzanie jego danych osobowych w rozumieniu art. 5 lit. d) rozporządzenia (WE) nr 45/2001 przez Agencję i urzędnika ds. praw podstawowych.

Aby zabezpieczyć interesy skarżących, skargi rozpatruje się w sposób stosownie poufny, zgodnie z prawem krajowym i prawem Unii, chyba że skarżący zrzeka się przysługującego mu prawa do poufności. W przypadku gdy skarżący zrzeka się przysługującego im prawa do poufności, rozumie się to jako wyrażenie przez niego zgody na ujawnienie przez urzędnika ds. praw podstawowych lub Agencję jego tożsamości w odniesieniu do spraw będących przedmiotem skargi.

Artykuł 73

Ustalenia językowe

1. Do Agencji mają zastosowanie postanowienia rozporządzenia nr 1¹.
2. Bez uszczerbku dla decyzji podjętych na podstawie art. 342 TFUE skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności i program prac, o których mowa w art. 61 ust. 1 lit. d) i e), sporządzane są we wszystkich językach urzędowych Unii.
3. Tłumaczenia wymagane dla funkcjonowania Agencji zapewnia Centrum Tłumaczeń dla Organów Unii Europejskiej.

¹ Rozporządzenie nr 1 z dnia 15 kwietnia 1958 r. w sprawie określenia systemu językowego Europejskiej Wspólnoty Gospodarczej (Dz.U. 17 z 6.10.1958, s. 385, angielskie wydanie specjalne: Seria I Rozdział 1952-1958 s. 59).

Artykuł 74

Przejrzystość i informowanie

1. Agencja podlega przepisom rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 przy rozpatrywaniu wniosków o dostęp do posiadanych przez nią dokumentów.
2. Agencja może z własnej inicjatywy udostępniać informacje w dziedzinach mieszczących się w zakresie jej zadań. Agencja podaje do publicznej wiadomości skonsolidowane roczne sprawozdanie z działalności, o którym mowa w art. 61 ust. 1 lit. d), i zwłaszcza zapewnia, że opinii publicznej oraz każdej zainteresowanej stronie w krótkim czasie przekazywane są obiektywne, wiarygodne i łatwo zrozumiałe informacje dotyczące pracy Agencji.
3. Zarząd określa praktyczne warunki stosowania postanowień ust. 1 i 2.
4. Każda osoba fizyczna lub prawna może zwracać się pisemnie do Agencji w dowolnym języku urzędowym Unii. Ma ona prawo do otrzymania odpowiedzi w tym samym języku.
5. Decyzje podjęte przez Agencję zgodnie z art. 8 rozporządzenia (WE) nr 1049/2001 mogą być powodem wniesienia skargi do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich lub stanowić przedmiot postępowania przed Trybunałem Sprawiedliwości Unii Europejskiej, odpowiednio na podstawie art. 228 i 263 TFUE.

SEKCJA 5

WYMOGI FINANSOWE

Artykuł 75

Budżet

1. Bez uszczerbku dla innego rodzaju przychodów, dochody Agencji składają się z:
 - a) dotacji Unii zapisanej w budżecie ogólnym Unii Europejskiej (dział Komisja);
 - b) wkładu państw włączonych we wdrażanie, stosowanie i rozwijanie dorobku Schengen, ustalonego w odpowiednich porozumieniach określających wkład finansowy;
 - c) finansowania Unii w formie umów o delegowaniu zadań lub dotacji doraźnych zgodnie z jej przepisami finansowymi, o których mowa w art. 78, oraz postanowieniami stosownych instrumentów wspierających politykę Unii;
 - d) opłat za świadczone usługi;
 - e) wszelkich dobrowolnych wkładów państw członkowskich.
2. Na wydatki Agencji składają się koszty personelu, administracyjne, infrastrukturalne i operacyjne.
3. Dyrektor Wykonawczy opracowuje projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji na kolejny rok budżetowy, w tym plan zatrudnienia, i przesyła je Zarządowi.

4. Dochody i wydatki wzajemnie się równoważą.
5. Zarząd, na podstawie projektu preliminarza sporządzonego przez Dyrektora Wykonawczego, przyjmuje wstępny projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji, w tym wstępny plan zatrudnienia, i przekazuje je Komisji do dnia 31 stycznia.
6. Zarząd przekazuje Komisji ostateczny projekt preliminarza dochodów i wydatków Agencji, obejmujący projekt planu zatrudnienia, wraz ze wstępnym programem prac do dnia 31 marca.
7. Preliminarz przesyłany jest przez Komisję Parlamentowi Europejskiemu i Radzie („władzy budżetowej”) wraz ze wstępnym projektem budżetu Unii Europejskiej.
8. Na podstawie preliminarza Komisja wprowadza do projektu budżetu ogólnego Unii Europejskiej szacunki które uważa za niezbędne dla planu zatrudnienia, oraz kwoty dotacji, które mają być ujęte w budżecie ogólnym przedkładanym przez Komisję władzy budżetowej zgodnie z art. 313 i 314 TFUE.
9. Władza budżetowa zatwierdza przydział środków na dotację dla Agencji.

Władza budżetowa przyjmuje plan zatrudnienia dla Agencji.
10. Zarząd przyjmuje budżet Agencji. Staje się on ostateczny po ostatecznym przyjęciu budżetu ogólnego Unii Europejskiej. W stosownych przypadkach budżet jest odpowiednio korygowany.

11. Każdej zmiany w budżecie, w tym zmian w planie zatrudnienia, dokonuje się według tej samej procedury.
12. W odniesieniu do każdego projektu budowlanego, który może mieć znaczny wpływ na budżet Agencji, stosuje się postanowienia rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) nr 1271/2013¹.
13. W odniesieniu do finansowania uruchamiania szybkich interwencji na granicy oraz interwencji powrotowych w przyjętym przez Zarząd budżecie Agencji należy uwzględnić finansową rezerwę operacyjną wynoszącą co najmniej 4% kwoty przeznaczonej na działania operacyjne. Rezerwę należy utrzymywać przez cały rok.

Artykuł 76

Wykonanie i kontrola budżetu

1. Budżet Agencji wykonuje Dyrektor Wykonawczy.
2. Do dnia 1 marca kolejnego roku budżetowego (rok N + 1) księgowy Agencji przekazuje wstępne sprawozdanie rachunkowe za rok budżetowy (rok N) księgowemu Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu. Księgowy Komisji konsoliduje wstępne sprawozdania rachunkowe instytucji i organów zdecentralizowanych zgodnie z art. 147 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE, Euratom) nr 966/2012².

¹ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) nr 1271/2013 z dnia 30 września 2013 r. w sprawie ramowego rozporządzenia finansowego dotyczącego organów, o których mowa w art. 208 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 328 z 7.12.2013, s. 42).

² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 966/2012 z dnia 25 października 2012 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 1605/2002 (Dz.U. L 298 z 26.10.2012).

3. Agencja przesyła sprawozdanie z zarządzania budżetem i finansami za rok N Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 31 marca roku N + 1.
4. Księgowy Komisji przesyła wstępne sprawozdanie rachunkowe Agencji za rok N – skonsolidowane ze sprawozdaniami Komisji – Trybunałowi Obrachunkowemu do dnia 31 marca roku N + 1.
5. Po otrzymaniu uwag Trybunału Obrachunkowego na temat wstępnego sprawozdania rachunkowego Agencji za rok N zgodnie z art. 148 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 966/2012 Dyrektor Wykonawczy opracowuje końcowe sprawozdanie rachunkowe Agencji na własną odpowiedzialność i przesyła je Zarządowi do zaopiniowania.
6. Zarząd przedstawia opinię na temat ostatecznego sprawozdania rachunkowego Agencji za rok N.
7. Najpóźniej do dnia 1 lipca roku N + 1 Dyrektor Wykonawczy przesyła Komisji, Trybunałowi Obrachunkowemu, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ostateczne sprawozdanie rachunkowe wraz z opinią Zarządu.
8. Ostateczne sprawozdanie rachunkowe za rok N jest publikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej do dnia 15 listopada roku N + 1.
9. Dyrektor Wykonawczy przesyła Trybunałowi Obrachunkowemu odpowiedź na jego uwagi najpóźniej do dnia 30 września roku N + 1. Odpowiedź tę przesyła również Zarządowi.
10. Dyrektor Wykonawczy przesyła Parlamentowi Europejskiemu na jego wniosek wszelkie informacje wymagane do celów sprawnego przeprowadzenia procedury udzielenia absolutorium za rok N zgodnie z art. 165 ust. 3 rozporządzenia (WE, Euratom) nr 966/2012.

11. Parlament Europejski, na podstawie zalecenia Rady przyjętego kwalifikowaną większością głosów, udziela Dyrektorowi Wykonawczemu Agencji absolutorium z wykonania budżetu za rok N w terminie do dnia 15 maja roku N + 2.

Artykuł 77

Zwalczanie nadużyć finansowych

1. W celu zwalczania nadużyć finansowych, korupcji i innej działalności niezgodnej z prawem przepisy rozporządzenia (UE, Euratom) nr 883/2013 stosuje się bez ograniczeń. Agencja przystępuje do Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 25 maja 1999 r. dotyczącego dochodzeń wewnętrznych prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz bezzwłocznie przyjmuje odpowiednie przepisy mające zastosowanie do całego personelu Agencji, z wykorzystaniem szablonu określonego w załączniku do tego porozumienia.
2. Trybunał Obrachunkowy jest uprawniony do przeprowadzenia kontroli, na podstawie dokumentacji i na miejscu, dotyczących wszystkich beneficjentów dotacji, wykonawców i podwykonawców, którzy otrzymali od Agencji środki finansowe Unii.
3. Aby stwierdzić, czy miało miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub wszelka inna nielegalna działalność na szkodę interesów finansowych Unii w związku z dotacją lub umową finansowaną przez Agencję, OLAF może, zgodnie z przepisami i procedurami określonymi w rozporządzeniu (UE, Euratom) nr 883/2013¹ i rozporządzeniu (WE, Euratom) nr 2185/96², prowadzić dochodzenia, w tym kontrole na miejscu oraz inspekcje.

¹ Dz.U. L 136 z 31.5.1999, s. 1.

² Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

4. Bez uszczerbku dla ust. 1, 2 i 3 porozumienia o współpracy z państwami trzecimi i organizacjami międzynarodowymi, umowy, umowy o udzielenie dotacji i decyzje o udzieleniu dotacji przyjmowane przez Agencję zawierają postanowienia wyraźnie upoważniające Trybunał Obrachunkowy i OLAF do prowadzenia takich kontroli i dochodzeń, zgodnie z ich właściwymi kompetencjami.

Artykuł 78

Przepisy finansowe

Zasady finansowe mające zastosowanie do Agencji przyjmowane są przez Zarząd po zasięgnięciu opinii Komisji. Nie odbiegają one od rozporządzenia delegowanego (UE) nr 1271/2013, chyba że takie odstępstwo jest wyraźnie konieczne do działalności Agencji i uzyskano uprzednią zgodę Komisji.

ROZDZIAŁ IV
PRZEPISY KOŃCOWE

Artykuł 79

[...]

Artykuł 80

Ocena

1. W terminie trzech lat od wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, a następnie co [...] pięć lat, Komisja zleca przeprowadzenie niezależnej zewnętrznej oceny, [...] aby zbadać wpływ, skuteczność i wydajność funkcjonowania Agencji i jej metody pracy w odniesieniu do jej celów, mandatu i zadań. Ocena obejmuje w szczególności ewentualną konieczność zmiany mandatu Agencji oraz skutki finansowe takich zmian.

Ocena obejmuje szczegółową analizę przestrzegania karty praw podstawowych w ramach stosowania niniejszego rozporządzenia.

2. Komisja przesyła sprawozdanie z oceny wraz z własnymi wnioskami ze sprawozdania do Parlamentu Europejskiego, Rady i Zarządu. Zarząd może przedstawić Komisji zalecenia co do zmian w niniejszym rozporządzeniu. Sprawozdanie z oceny i wnioski ze sprawozdania podawane są do wiadomości publicznej.
3. W ramach co drugiej oceny Komisja przeprowadza ocenę wyników osiągniętych przez Agencję, biorąc pod uwagę jej cele, mandat i zadania.

Artykuł 81

Uchylenie

1. Uchyla się rozporządzenie Rady (WE) nr 2007/2004, rozporządzenie (WE) nr 863/2007 i decyzję Rady 2005/267/WE¹.
2. Odniesienia do uchylonych rozporządzeń traktuje się jako odniesienia do niniejszego rozporządzenia, zgodnie z załącznikiem.

Artykuł 82

Wejście w życie i stosowanie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Art. 19 ust. 5 i 5a oraz art. 28–31 stosuje się po trzech miesiącach od dnia wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane w państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

¹ Decyzja Rady 2005/267/WE z dnia 16 marca 2005 r. ustanawiająca bezpieczną internetową sieć informowania i koordynacji dla służb imigracyjnych państw członkowskich (Dz.U. L 83 z 1.4.2005, s. 48).

Tabela wkładów dokonywanych przez każde państwo członkowskie w minimalną liczbę 1500 funkcjonariuszy straży granicznej i członków innego właściwego personelu, zgodnie z art. 19 ust. 5[...]

Austria	34
Belgia	30
Bułgaria	40
Chorwacja	65
Cypr	8
Republika Czeska	20
Dania	29
Estonia	18
Finlandia	30
Francja	170
Niemcy	225
Grecja	50
Węgry	65
Włochy	125
Łotwa	30
Litwa	39
Luksemburg	8
Malta	6
Niderlandy	50
Polska	100
Portugalia	47
Rumunia	75
Słowacja	35
Słowenia	35
Hiszpania	111
Szwecja	17
Liechtenstein	*
Norwegia	20
Islandia	2
Szwajcaria	16
Ogółem	1500

- Liechtenstein dokona wkładu poprzez proporcjonalne wsparcie finansowe.